

Szerkesztőség
és kiadóhivatal

M. Janszetter Robert
Budapest
Disztóf 2. l. e.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmintelen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: János Ferenc. Buceuresti szerkesztő: Hosszú Zsigmond. Strada Cobalcescu 62.
Pentek, 1936. január 31.
5696. EV. SEVAT 7. XIX. EVF. 24 SZÁM

VILÁG TUKRA

A nem várt alternatíva

A Harmadik Birodalom zsidó-politikája megszüntet nemet és zsidó ügy lenni. Nemzetközi világ kérdése lett, melynek fejleményei komoly kihatással lehetnek még az egész nemzetközi politikára.

Nem azért, mintha a világ „megsziveltet” volna a németországi zsidók és zsidó menekültek szenvedéseit. Hanem azért, mert a hatalmak rácsapottak arra, hogy amit Hitler a zsidókkal művel Németország határai között — nemcsak a zsidók, hanem az ő bükkjeire is meg, azon államok terhére, amelyeknek országába özönienek és elhelyezkedést keresnek a Harmadik Birodalom küzöttjei.

Ma, amikor a legtöbb európai államnak súlyos gondokat okoz saját polgárainak pusztaságát, saját munkanélküli és deklarációs tömegeinek létkérdése, — azon vették észre magukat az európai hatalmak, hogy Hitler nem elégszük meg a száz ezer zsidó és nemzsidó emigránsal, akiket eddig szabadított a világra, hanem újabb kivándorló tömegeket szándékozik kibudálni Németországból.

És hogyan? Nem a vagyonokkal együtt. A zsidó vagyonról nem mond le a Harmadik Birodalom. Ezt magának akarja megtartani. Erre szükség van! Külföldre a nincstelen zsidókat kergeti és a gazdagokat is nincstelenné teszi, aielőtt külföldre menekülnek.

A külföldnek csak az emberfőléteget enged át Hitler, de nem a vagyont és nem a pénzt.

Erre nem számított a Népszövetség és nem számítottak a hatalmak, amikor — magáragyútként a zsidóságot küzdelmében és harcában a németországi zsidók és a menekültek megvédésében.

Ma azonban kiderült, hogy a Népszövetség államai súlyosabban vannak érdekelve Hitler zsidó-politikájában és annak kihatásaiban, mint ahogy ezt eleinte hitték.

Ennek tudható be az a nagy buzgalom, amellyel a Népszövetség most hirtelen felkarolta a menekültek ügyét.

Eddig nem felfedőzt ki a Népszövetség számára a Macdonald-féle menekültügyi hivatal adminisztratív terheinek viselése sem.

Azt hitte a Népszövetség, hogy megtette kötelességét ha „erkölcsi” támogatásával állapítja meg a menekültek védelmét és segélyezését szolgáló nemzetközi hivatalt. Most egyszerűen elhatározta, hogy hóna alá veszi és költségvetésébe iktatja a menekültügyi hivatalt.

Ez a fordulat első jele annak, hogy a Népszövetség — mert most már kénytelen — komoly akcióra készül az emigráció védelmében és főleg a további kivándorló lán hüllámok feltartóztatására — azért, hogy az érdekelt államokat mentesítse a hitlerista rezsim által rájuk szabott további terhektől.

Másik komoly jele annak, hogy jelentős nemzetközi fordulat várható a németországi zsidó-politika és a menekültek kérdésében: a népszövetségi államoknál azon kategóriák kiemelésére, hogy nem hajlandók hozzájárulni a német kormány transzfer-igényéhez, ami azt jelentené, hogy a német menekültek vágyának helyett német ártakat visznek magukkal a világpiacra.

És ezen a ponton talál komoly alapot és súlyos jelentőséget Sir Herbert Samuel amerikai akciója is, amely minden bizonnyal az angol és amerikai kormányok támogatását bírja — és amelyek egyik kategóriák tétele: az ártanszfer elvetése.

Herbert Samuel nem az a politikus, aki könnyű kalandokba bocsátkozik. Ellenkezőleg: a nagyon is óvatos — talán — túlzottan meggyőződött politikusok fajtájához tartozik. E tulajdonságának nemcsak előnyét, hanem kárát is látta már a zsidóság, akkor, amikor Palesztina főkörmányzója volt.

De éppen ez a köztélmény, hogy ez a Herbert Samuel állott az amerikai akció élére és ő állítja fel a kategóriák tételét 120 ezer németországi zsidónak egy év leforgása alatt történő kivándorlására transzfer nélkül! —

Megvalósult a romániai zsidóság egységes politikai képviselete

Háromtagú elnöki bizottság irányítja a romániai zsidóság egységes politikai frontját

BUCURESTI, január 30. (Az Új Kelet tud.) Mint ismeretes, hónapok óta beható tárgyalások folynak a romániai Zsidó Párt és az Unionea Evreilor Romani vezetői között abból a célból, hogy megteremték a romániai zsidóság egységes képviseletét. A mindinkább súlyosbodó politikai helyzet egyre sürgetőbbé tette szükségessé ennek az egységes szervnek a megvalósítását. Ugy a Zsidó Párt, mint az Unionea Evreilor Romani részéről az első perctől kezdve megnyilatkozott a készség és az őszinte akarat ennek a zsidó egységnek minél tökéletesebb megteremtésére, de a legkülönbözőbb elvi, technikai és programatikusan differenciák mindmáig késleltették a terv realizálását.

Most végre sikerült eredményesen lezárni a hosszú tárgyalásokat és a tegnapi nap folyamán aláírták azt az egyezségi okmányt, amely egységes vezetés és irányítás alá helyezi a romániai zsidóság politikáját. E megállapodás szerint megalakult a romániai zsidóság Legfelsőbb Tanácsa, amely egyedül hivatott a romániai zsidóság nevében politikai akciókat kezdeményezni és lebonyolítani. A Tanács élén egy háromtagú elnöki bizottság áll, amelynek tagjai a következők: dr. Niemerover főbbi szenátor, dr. Fischer Tivadar, az Országos Zsidó Párt elnöke és dr. V. Fildermann, az Unionea Evreilor Romani elnöke. Ez a háromtagú elnöki bizottság dr. V. Fildermann bízta meg az ügyvezető elnöki teendőket ellátásával. A Zsidó Párt és az Unionea ezen kívül paritásos alapon delegálni fogják egy nagyobb taglétszámú vezérőbizottságot.

A Legfelsőbb Zsidó Tanács egyelőre egyévi időtartamra alakult meg, amely idő alatt a meglévő zsidó politikai szervezetek, a Zsidó Párt és az Unionea nem függesztik fel ugyan működésüket, de minden egyetemes zsidó politikai ügyben a Legfelsőbb Tanácsnak engedik át a kezdeményezés és a végrehajtás jogát.

Az egységes zsidó politikai vezetés megvalósítása történelmi jelentőségű eseménye Románia zsidóságának és beszédes bizonyossága annak a felelősségtudatnak, amely a zsidóság politikai vezetőit áthatja. Nem lehet kétséges, hogy a romániai zsidóság hűséggel és bizalommal helyezi magát a Legfelsőbb Zsidó Tanács vezetésére alá és fenntartás nélkül követni fogja ennek utasításait.

Kommuniké a Legfelsőbb Zsidó Tanács megalakulásáról

A Legfelsőbb Zsidó Tanács megalakulásáról az alábbi hivatalos kommuniké adták ki:

„Az Unionea Evreilor Romani és a Zsidó Párt válaszul arra a számos és kitartó felhívásra, amelyet a zsidó lakosság részéről az ország összes részeiből kapott, közösen elhatározta, hogy vizsgálat tárgyává teszi az ország zsidósága számára az utóbbi években kreált helyzetet. Megállapítja, hogy számos szervezet és lap nyíltan és burkoltan a fajvédő rezsim Romániába való bevezetését propagálja, amely a zsidóknak az országból való kiűzését és mig ez megtörténhetik, a zsidók vagyonának elkobzását hirdeti egy olyan kizsájtítás leple alatt, amely kizárólag a zsidókra vonatkozik. Ez a propaganda meg akarja fosztani a zsidókat a munka jogától azzal, hogy a román állampolgárságu zsidókat ugyanabba a kategóriába akarja sorolni, mint a Romániában élő idegen állampolgárokat és alattvalókat. Így a zsidókat pártiasorba akarja súlyosítani nemcsak a román lakossággal, hanem a többi keresztény kisebbségekkel szemben is. A két szervezet ezt megállapítván, arra a konklúzióra jutott, hogy a zsidóság helyzete igen súlyos és így minden ideológiai különbségre való tekintet nélkül a két szervezet elhatározta, hogy a „Romániai Zsidóság Legfőbb Tanácsa” címen egységes képviseletet létesít, amelynek feladata lesz az ország alkotmányának és törvényeinek keresetel között a zsidóság jogainak megvédése. Az ügyek vezetésére egy elnökség kapott megbízást, amelynek tagjai dr. Fischer Tivadar és dr. V. Fildermann mint a két szervezet elnökei és dr. I. Niemerover, mint a zsidó vallás képviselője. Az elnökség dr. V. Fildermann vezetésével működését kezdi. A Legfelsőbb Zsidó Tanács felhívja az ország zsidóságát, őt ize meg méltóságát és nyugalomát és bizalommal vesse alá magát a Legfőbb Tanács határozatainak.

Élénk tevékenység a nemzeti pártban

Buceuresti, január 30. A nemzeti pártiaknál élénk tevékenység uralkodik. Maniu megérkezett Clujról, Popovici Bécsből és Mihalache Dobrestiből jövet. Ma délelőtt értekezletet tartottak az időközi választások ügyében. Madgearu felkereste Maniut, majd Mihalachet és Luput. A délután folyamán Maniu és Mihalache megbeszéltek a hunedoarai és mehedintimegyei választások sikere érdekében hozandó intézkedéseket. Egyébként ma Turnu-Severinbe utazott Armand Calinescu és Ghelmegeanu. Szombaton ugyancsak odamegy Mihalache és Lupu is.

rizikójával, vagy olyan politikát inaurál, mely lehetővé teszi a zsidó egzisztenciák építésében maradását Németországban és főlélegessé teszi a kivándorlást, annak súlyos belpolitikai rizikójával.

E nehéz kérdés eldöntése még nagy eseményeket és nagy meglepetéseket produkálhat.

Róma takarékoskodik

A háboru kitörése óta a római ucca képe nem sokat változott. Hétköznapi élet forgalma a „békeidőknél” lényegesen nagyobb tempót kíván, legalább annyi autó szaladgál a római utcákon, mint azelőtt. Csak a „sabato fascista”, az olaszított vikend első óráiban lassabbodik a forgalom és vasárnap — a kormány felhívásának eredményeképpen — csakugyan kevés gépkocsi szaladgál az olasz fővárosban és a környező kirándulohelyeken. A benzinnel, égőanyagokkal takarékoskodni kell és mert nem mindenki érti meg önmagától a takarékoskodás fontosságát, a kormány közel négy lírára emelt benzinnel akadályozza meg a luxusforgalmat. A magas benzinár és a kormány felhívásán kívül a közönség ellenőrzése is erősen korlátozza az ünnepnapi forgalmat és a távolabbi kirándulásokat. Aki feleslegesen fogyasztja a benzinkészletet, rossz hazafi számba megy és miután senki sem vállalja szívesen a rossz harafiság felelősségét és a közvéleménynek ezzel együttjáró marasztaló ítéletét, a római (de Román kívül egész Olaszország) autói vasárnap vagy otthon maradnak, vagy pedig vonaton, villamoson rándulnak ki. A takarékoskodás a közlekedés más terén is érvényesítették. Az autbuszok számát némileg csökkentették és éjszaka átlag egy órával előbb szüntetik be járataikat, mint azelőtt, viszont tarifareformmal a városi közlekedési vállalatok bevételeit emelték.

Élelmiszerhiány semmilyen téren nem észlelhető. Mindent lehet kapni, még pedig korlátlan mennyiségben. A primér életszükségleti cikkek közül nagyon erősen emelkedett a szén ára, amelynek ára a háboru előtt 150—160 líra volt tonnánként és ma 280—300 lírába kerül. Mázájára tehát mintegy 360 lejnek megfelelő összegbe kerül. Különösen érdekes a szappan karrierje, amely 30—40 százalékkal és a tojásé, amely ugyanennyivel emelkedett. A többi primér életszükségleti cikkek áremelkedése tíz százalékos körüli mozog. A kormány — a behozatal csökkentésének érdekében — hetenként kétszer, kedden és szerdán, hústalan napot rendelt el. Azonban ezek is csak olyan félig-meddig hústalanok. Kedden csak halat lehet kapni, viszont szerdán szárnyast, vadat és hentesárut is szabad árusítani. A nagy csemegeüzletek és a munkásnegyedek kis „pizzicheriái” a legkevésbé sem szenvednek áruhiányban és semmi sem hiányzik az üzletek polcairól, amit vevőközönségük megszokott, vagy megkíván.

A szórakozóhelyek zárójárát szintén valamivel korábbra tűzték ki. A színházak és mozik feltüntetőkör kötelesek végezni utolsó előadásukat, a kávéházak pedig — néhány kivételével — éjjelkor zárják üzemiüket. Sem a mozik, sem a kávéházak látogatottsága nem csökkent, színházba pedig azelőtt se valami nagyon járt a római közönség. A mozik műsorain továbbra is az amerikai darabok az elsőség és az angol nevek miatt óvatosságból a film megkezdése előtt vázronra vetítik, hogy „amerikai” és Amerikában készült. Itt-ott (egyre gyakrabban) adnak olasz filmeket is. A mozgóképszínházakat a háboru első pillanatától kezdve bevonták a propagandába és most valamennyi előadás előtt felhívják a közönséget, hogy a szankciók letörése érdekében csakis olasz árut vásároljanak és adjanak aranyat a háboru céljaira. A keletafrikai frontok eseményei különösképpen csak kis mértékben szerepelnek a filmszínházak műsorain, még pedig hír szerint azért, mert a filmipar nem

diákgárdák

éTmpe című lap diákgárdák G. Ra...

nyia (emek)

duji Royal-megző Simone-nak filmjét, énele Oroszország, a tipikus orosz d. duhajkodó orosz gárdatisztek vagy drámának készült tét ábrázolja. Az ra: Simon Simone. z nincsenek benne emények. Egy apa venedik meg előt. ssá, elcséplte is em Harry Baur, a rómái színésze tar- egig a cselekmény an dramái erővel. yi érzéssel, hogy t és mélyebben melyik állandó fe- nyekkel telített -nak késég'elenül Zenéje, gyönyörű oval megelőzték a meg Harry Baur e és a iksebb sze- zínészel adnak, tel- alan sikerének biz-

kar kéri tagjait. 30-án, csütörtökön ott helyen megtar- ni sziveskedjenek. m Oroszországba. életben szabályozta étközönéliségeket. ezeket az üzeme- toznak a gyárak, d és büféi, me yek- nokok és a diákok Ezek a legolcsóbb állapítja meg az csoportba tartoznak automata büffek. évházak, valamint edégök. Az előb- o szerint lehet em- mivel drágábbak a l, de az árakat it- szokásos ételeken telemek különböző tni, melyeknek ábbá halakat 2 ru- rubelben maximál- csoportba tartoz- bb vendégök, me- nnak. Itt étel- és kapni, ugyancsak t árakon. Ez az ép életbe. Ezen a meg Oroszország rba tartozó nyil- zak. Berendeznek et is, ahol töme- zítenek különböző ételeket. Ugyar- kész állpoiban is a házasszönynek l sütnie az ételt. ma után másóják vezetik az oyan k a kész ételeket

skénél

No. 16.

termel annyi háborus híradót, mint amennyire szükség volna.

A szankciók első napjaiban valamennyi római könyvesbolt kirakatából eltávolították az angol és francia könyveket, de most ismét feltűnedeznek. A keletafrikai háboru előtt, évszázados tradíciók következtében, néhány olasz városban tekintélyes angol kolóniák verődtek össze. Különösen Rómát és Firenzét kedvelték az angolszászok. A Rómában élő angolok a társadalmi érintkezés szempontjából nincsenek könnyű helyzetben. A közhangulat régi barátságokat sodort el és bizony nem egyszer megtörtént, hogy angolok és olaszok, akik pár hónappal ezelőtt a legjobb barátok voltak, az uccán nem köszöntik egymást.

A közhangulat általában igen bizakodó. A háboru már maga is, de különösen a szankciók pehírozóssá tették az abesszin háboru egész kérdéstömegét. A szankciók előtt sokkal többen akadtak olyanok, akik helytelenítették az abesszin háborut, de november 18-a óta olyan pszichózis lett urrá, hogy a józanok is az egész nemzet sérelmét látják a genfi határozatokban. A keletafrikai háboru így ma már nem a fasiszta Olaszország küzdelme, hanem egyszerűen Olaszországé. És így a fasiszmus nem nyilvános ellenzéke is kicsire zsugorodott (nyilvános ellenzéke tudvalevően nincs).

Ez a szellem nyilvánul meg az arany felajánlásában. Az eddigi gyűjtés eredménye már meghaladja az egymilliárd lírát és az aranyat — vasért mozgalom még tovább tart. Általában a propaganda azt hirdeti, hogy Olaszországnak a nemzet áldozatkészségére már most a háboru negyedik hónapjában szüksége lett volna és hangsúlyozzák, hogy csak a nemzeti összefogás nagy problémáját szabad látni az aranyak és értéktárgyaknak nagytömegű felajánlásában. B. I.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, január 31.

- Bucuresti. 11.30: Lemezek. 17: Sibiceanu zenekar. 19: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, utána szórakoztató lemezek.
- Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: H. H. 13: Postászenekar. 17.30: Zongoraszó. 18.25: Szonáták. 19.30: Bodó Erzsébet. 21: H. H. 21.20: Pátria lemezek. 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24.05: H. H.
- Droiwich. 17: Szimfonikus zene.
- Bécs. 20.55: Szimfonikus zene.
- Brüsszel. 21: Könnyű zene.
- Brünn. 16.10: Rádiózenekar.
- Párizs. 20.35: Pár zsi szimfonikusok.
- Poste Parisien. 19.50: Haydn: G-dur zongorahármas.
- Rádío Paris. 18.30: Hangverseny. 19.30: Mozart: G-moll szimfónia. 21.30: Massenet: Thais, opera.
- Strasbourg. 19.30: Mozart: Fuvós divertimento.
- Toulouse. 21.50: Könnyű zene. 22: Bizet: Arlesienne, opera.
- Belgrad. 11.30: Rádiózenekar. 13.15: Orosz dalok.
- Zágráb. 17.15: Rádióegyes. 20.30: Tarkas.
- Varsó. 15.30: Cascardé zenekar. 16.15: Szórakoztató zene. 20.10: Zeleuski: Coplana, opera.
- Milano. 21: Szimfonikus hangverseny.
- Róma. 22.15: Táncczene.
- Stockholm. 18.45: Norvég dalok. 19.30: Kantonzene. 22: Orgona.

— **Törvénycímár.** Most jelent meg az 1919 január 1—1935 december 31-ike között közzétett törvényeket, végrehajtási utasításokat és közérdekű rendeleteket felölelő törvénycímár, világos és áttekinthető összeállításban. Könyvtári forgalomba nem kerül. Ügyvédeknek, bankoknak, vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 120.— lej. Megrendelhető a szerzőnél: dr. Rösler Viktor, Str. Ing. Poczi 5. Cluj.

A lengyelországi antiszemita terror a kormánynak is komoly gondokat okoz

Heves vita a lengyel sejm költségvetési bizottságában a sorozatos antiszemita zavargásokról. A berlini lengyel konzulátus lengyel utlevelekkel látja el azon volt lengyel illetőségű zsidókat, akiket a hitlerizmus hontalanná tett

Varsó, január 30. A lengyel sejm költségvetési bizottságában a belügyminisztérium költségvetésének tárgyalása során dr. Raczkiewicz belügyminiszter a közbiztonság helyzetéről tartott beszámolót és megállapította, hogy 1935 évben és 1936 elején súlyosbodtak a biztonsági viszonyok az országban. Anélkül, hogy egyenesen rámutatott volna a zsidók elleni támadások sokaságára, a miniszter értékre adta a képviselőknek, hogy

a nemzet demokratikusan növekedő antiszemita terrorja komoly gondokat okoz a kormánynak.

Rámutatott a nyilvános zavargások magas számára (48.938 résztvevőt regisztrált a belügyminisztérium), a beavatottak azonban tudták, hogy ezen támadások és zavargások túlnyomó többsége a zsidók ellen irányult, melyeknek során több zsidó életet vesztett, másokat viszont nyomorékká vertek. Csak meglekésen jegyezte meg a miniszter, hogy a zsidó hitközségek feletti jogot, mely eddig a városi közigazgatás hatáskörébe tartozott, a sztarosztákra (rendőrfőnökökre) ruházták át.

Minzberg zsidó képviselő a zsidóság sérelmeiről ..

A miniszter referátuma fölötti vitában Minzberg, zsidó képviselő is felszólt, hogy eöadja a zsidó lakosság panaszait.

— A miniszter — mondotta Minzberg — kétségtelenül a legjobb szándékok vezetik, azok azonban, akik ezeket a jószándékokat a gyakorlatba viszik át, megcsorokkítják azokat. Az alárendelt rendőrökzegek nem mindig teljesítik kötelességüket s a rendőrséget kell felelőssé tenni a zsidó polgárok élet- és vagyonbiztonságáért. Bizonys sztaroszták maguk is antiszemita magatartást tanúsítanak. Egyes városokban — és itt elsősorban Pszizjükre kell rámutatni — egész zsidó hitközségeket taszít éhségbe a bojkott-terror. Nemesak bojkott-örségeket állítanak a zsidó üzletek elé, hogy megakadályozzák a környék parasztjait abban, hogy zsidóknál vásároljanak, hanem

azt is megakadályozzák, hogy élelmiszert adjanak el zsidóknak.

Egyes helységeben a zsidó gyermekek nem kaphatnak tejet. Leszno községben legutóbb ráámadtak a zsidó piac bódéokra, a zsidó árukat barbár módon inzultálták és árukat elrabolták. Ugyanez történt Koszcielno, Szmingel, Oczizwol, Klubuk, Janow és több más helységeben is.

Minzberg ezután rámutatott a Lodzban és Otwodskban elkövetett bombamerényetekre, amelyek zsidó üzleteket robbantottak és hangsúlyozta, hogy a huligánok elvadásága nem ismer határt. A késő esti órákban sósavval öntötték le a zsidó férfiakat és nők, éles késselkel vágják össze zsidó nők ruháit.

— Hosszúra nyúlva — mondotta a zsidó képviselő — ha minden esetet felsorolnék itt, mert számtalanok az ilyen támadások és minden nap és minden éjszaka megismétlődnek. A közvéleményt és a közhangulatot az antiszemita sajtó és az antiszemita röpiratok mérgezik meg és azt tanítják, hogy ezek a gazettek normális jelenségei a lengyel életnek. Nem kérdem, milyen érzelmek hatják át a rendőrökzegeket, de tudniok kell, hogy kötelességük öröködni a rend fölött és a zsidó lakosság nyugalma és biztonsága egyik előfeltétele az állam biztonságának is.

Antiszemita replika

Ezután Kopecz, felsziléziai képviselő szólt fel és éles antiszemita beszédet tartott. Fesoroitla a német antiszemita irodalomból ismert „zsidó bünöket” és kijelentette, hogy Németországban megérdemelték a zsidók, ami történt, mert tönkre akarták tenni a német kultúrát. A mai Lengyel-Sziléziában azonban — mondotta az antiszemita képviselő — hangos német beszéddel provokálják a zsidók a lakosságot. Ezzel és egyéb szokásaikkal pogromhangulatot teremtenek Sziléziában.

Huten-Czobinsky és Hylo képviselők kijelentették, hogy elítélik az antiszemita kilengéseket és támadásokat, de — ugymond — rá kell mutatni a zsidó lakosság magatartására, amely „egyrészt a kapitalista kereskedelmet zsákmányolja ki, másfelől a kommunizmust dicsőíti.”

Végül Raczkiewicz belügyminiszter szólalt fel újra és Minzberg zsidó képviselőnek válaszolva, a következőket mondotta:

— Minzberg képviselő ur panaszt emelt a biztonsági szolgálat ellen, mert az nem lép fel kellő eréllyel és elegendő mértékben az anti-

semita kilengésekkel és zavargásokkal szemben. Hangsúlyoznom kell, hogy számos esetről tudok, amikor a közbiztonság szervei energikusan és hatáson lépnek fel az ilyen kilengésekkel szemben. Ha egyes helyeken a biztonsági közegek nem reagáltak idejében és hatáson a kilengésekre, úgy itt csak elszigetelt esetekről lehet szó, amelyeket azonban nem lehet általánosítani.

Lengyel utleveleket kapnak Berlinben a volt lengyel polgárok

Berlin, január 30. A varsói kormány utasítására, a berlini lengyel konzulátus lengyel utleveleket álit ki olyan zsidóknak, akik valamikor lengyel állampolgárok voltak és a weimari köztársaság alatt szereztek meg német állampolgárságukat, most azonban a Hitler-rezsim folytán elvesztették honpolgárságukat és honta anok lettek. Ez az intézkedés, mely a lengyelországi amnesztia alapján történt, sokezer lengyel származású német zsidóknak jelent rendkívül nagy könnyebbséget. A katonai szolgálat korosztályába tartozó zsidók, akik ilyen utlevelet kapnak, Lengyelországba kell, hogy menjenek és elegek kell tenniük katonai szolgálati kötelességüknek.

Szénné égtek egy autóban az „Örvény szélén” című film főszereplői

Filmsztárok borzalmas tragédiája a francia Rivierán

Párizs, január 30. Egy francia filmváltalat „Örvény szélén” címmel filmdrámát készített, amelynek főszerepeit Lamartine Edmond, a „Comedie Francaise” hősszerelmese, Sarah Brumarel, az állami színház drámaj művésznője és Charles Webbe angol színész játszották. A felvételek egy részét Nizzában vették fel, majd a társaság Majorca-sziget felé igyekezett. Egy Ramassier nevű segédrendező vállalkozott arra, hogy maga vezeti az autót, amellyel a három főszereplő Nizzát elhagyta.

Amikor az autó 95 kilométeres gyorsasággal haladt, hirtelen kigyulladt és a lángok hamarosan terjedni kezdtek. Az autó vezetője fékezni akart, de elvesztette hidegvérét és egy árokba vitte az autót, amelynek benzintartálya felrobbant. A filmszínész és a két filmszínész hiába próbált menekülni, bennrekedtek a kocsi-ban és szénné égtek mind a hárman. Ramassiernek sikerült az autóból kiugrania de oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy felépüléséhez semmi remény.

Egy targumuresi gimnázista tragikus öngyilkossága

A volt rendőrigazgató fia családi okokból akart megválni az életfő

Targu-Mures, január 30. (Az Uj Kelet tud.) Tragikus öngyilkosság tartja izgalomban a székely főváros közvéleményét. Az öngyilkosságra az vet különös fényt, hogy az öngyilkos egy fiatal, 16 éves diák, aki rejtélyes okokból követte el borzalmas tettét.

Tegnap késő éjszaka arról értesítették a targumuresi hatóságokat, hogy a Fötér 70-ik számú házban öngyilkosság történt. A kiszállott hatóságok megállapították, hogy az öngyilkos Szatmáry Géza volt rendőrigazgató fia, hetedikes tanulója a helybeli ref. kollégiumnak.

Az öngyilkos fiatalember kiskaliberű revolverrel lötte mellbe magát a golyó a szív közelében furódott mellébe, de a röntgen-vizsgálat még nem volt képes teljes pontossággal megállapítani, hogy hol akadt meg a golyó.

Az öngyilkos fiatal fiut súlyos állapotban szállították a szanatóriumba, ahol gondos ápolás alá vették. Az orvosok in-

jekciókkal próbálják az eszméletlen öngyilkost életrekelteni.

Az eddigi feltevések szerint a fiatal ember öngyilkosságának lelki motívumai vannak. A fiatal gimnázista anyja nemrég halt meg, apja súlyos beteg és ebben a kilátástalan helyzetben, határozta el magát a fiatal ember a végzetes tette. Az orvosok remélik, hogy megmentik a fiatal öngyilkost az életnek.

Példáulul olcsó könyv-vásár Lepage-nál Cluj

Ady, Babits, Heltai, Ibsen, Karinthy, Jack London, Maupassant, Móricz, R. Roland, Zilahy, Zola, stb., stb. Gazdasági, technikai könyvek, a filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei: 10, 20, 30, 40 és 50 lejes áron LEPAGE-nál Cluj. — Menj be LEPAGE-hoz, mert ilyen alkalom ritkán adódik. Kérjen ingyen jegyzéket.

Munkás Mozdó

pénteken 3, 6 és 9 órakor. Szombaton nincs előadás. Vasárnap 3, 6 és 9-kor:

I. A rejtelmes asszony

Izzalmas kémdráma. Főszerepben: GILBERT ROLLAND, MONA BARRIC.

II. Charlie Chan LONDONBAN

Főszereplők: WARNER OLAND és PRUE LEYTON.

Helyárak: 10 és 12+3 lej.

Uj vezetés! Otthoni kényelem, első-rangú ellátás, méltányos ár várja a Modern Pensioban (CLUJ, uj Ipar-kamara épület)

Gazdasági Birodalom

A ZÉNE

Párizs, január 30. Utóbbi számban francia újságíró, talos németországi gyelemremelő ország gazdasági. Az alábbiakban érdekes és új adatok.

A katonai töv. kái okokból jött mult éve nem v. ményekben. A rendkívül nagy Gazdasági szemp. pótolták az állam. kel a munkanél. keini. Hónapokon munkakényszer a kormányt. A siaakosok szervez. függ a hadsereg a régi birodalmi. való felcsérésélt. Führer számára. hatalma visszaáll. fel az intézkedés.

A zsi hatása

A nürnbergi ant. legjelentesebb beip. rista Németországi törvények előtt is. nak számítottak. azonban a megál. módszereit talála. vazati jogát és házassodjanak össz. eredménye volt. már gyöngülni ke. tet vitt. Ennek a lának gazdasági. ta:lanok.

Megerősödött a. egé

mert az a kevés. ránsok visznek ma. befolyásolja a né. get. A zsidók kivé. den megszoritás. hagnják el Német. gazdasági hátrány. dásági életé. Így. kivándorlási hajlam. nyak nem hajland. many szigorát, ami. vérkeringését beky.

A pénzügyi és. megoldása a legsul. léma. A dolgozo. nek megvalósítás. De ha már le is m. belátható időn belül. mely egyelőre még. cialista rendszert, ne rosszabbodják. a fizetések csökke. dést. Mesta:sges. küllek számát hat. le. A probléma: ho. számmal. Ha el is. állítás, hogy a. márkával könnyebb. és a munkanél. küll. révén, meg kell álla. szeg édeskevs a. zására, a közmunk. fantasztikus mérté. Sokat beszélnek a.

de azok a panam. tyek a német dli. válnak lehetővé.

A németországi. költségek százmillió. szocialista párt és a. viselőik százezreit tá. dusszágény tisztvi.

Gazdasági és belpolitikai élet a Harmadik Birodalomban

A háborus idők nélkülözéseire készíti elő a német népet Hitler és vezérkara

A hadipar virágzik, de ruhára nincs pénz a német munkásnak. A hitelek kimerültek, a devizavai baj van

Párizs, január 30. A Le Temps egyik legutóbbi számában René Laurent, a jónévi francia újságíró, aki a párizsi külügyi hivatalos németországi szerkesztőségét vezeti, figyelemreméltó cikkben számol a Németország gazdasági és belpolitikai problémáiról. Az alábbiakban néhány részletet közlünk az érdekes és adatszerű cikkből:

A katonai tövényen kívül, mely külpolitikai okokból jött létre, Németország az elmúlt évek nem volt gazdag belpolitikai eseményekben. A katonai tövénynek azonban rendkívül nagy hatása volt a belligyekre. Gazdasági szempontból a hadsereg rendelkezési pótolták az állami közmunkákat, amelyekkel a munkanélküliséget igyekeztek mérsékelni. Hónapokon keresztül a hadsereg és a munkaképzés megszervezése foglalkoztatta a kormányt. A rohamosztagok és az acél- és alumínium-szervezetek megszüntetése összefügg a hadsereg átszervezésével, mint ahogy a régi birodalmi zászlónak a horogkereszttel való felcserélését is csak az erre lehetőséget a Führer számára, hogy Németország katonai hatalma visszaállításának érdemét hozhatta fel az intézkedés érvéül.

A zsidó kivándorlás gazdasági hatásai

A nürnbergi antiszemita törvénykezés a legjelentősebb belpolitikai tény volt a hitlerista Németországnak. A zsidók a nürnbergi törvények előtt is másodrendű állampolgároknak számítottak. A nürnbergi törvénykezés azonban a megálázásnak egészen páratlan módszereit találta ki. Megvonta a zsidók szavazati jogát és megtiltotta, hogy árjakkal házasodjanak össze. Ennek a politikának az eredménye volt, hogy az emigráció, amely már gyöngyölni kezdett, most újabb lendületet vett. Ennek az újabb kivándorlási hullámnak gazdasági következményei beláthatatlanok.

Megerősödött a német áruk bojkottja az egész világon.

Mert az a kevés áru, amelyet a zsidó emigránsok visznek magukkal, ugyszólván nem is befolyásolja a német külkecskedelmi mérleget. A zsidók kivándorlásával azonban, minden megszorítás ellenére, óriási vagyonok hagyják el Németországot és ennek súlyos gazdasági hátrányai lehetnek az ország gazdasági életére. Így például a zsidó vagyonok kivándorlási hajlandósága miatt a német kormány nem hajlandó enyhíteni a devizatörvények szigorát, ami az egész ország gazdasági vérkeringését béklyóba fogja.

A panamák Németországa

A pénzügyi és gazdasági élet krízisének megoldása a legsúlyosabb németországi probléma. A dolgozó- és középosztály reményeinek megvalósítását jobb időkre halasztották. De ha már le is mondtak arról, hogy sorsuk belátható időn belül megjavuljon, ez a tömeg, mely egyelőre még elragadja a nemzeti szocialista rendszert, megköveteli, hogy helyzete ne rosszabbodjék. Hogyan tudják elkerülni a fizetések csökkentését és az áruk emelkedését. Mesterséges eszközökkel a munkanélküliek számát hatmillióról kétfőre nyomták le. A probléma: hogyan maradhatnak meg e számmal. Ha el is fogadjuk azt a hivatalos állítást, hogy a költségvetés négytízmilliárd márkával könnyebbült meg, az adóemelések és a munkanélküli segélyek megszüntetése révén, meg kell állapítanunk, hogy ez az összeg edeskevéssé a fegyverkezések finanszírozására, a közmunkák ellátására és a rendszer fantasztikus méretű panamáinak fedezésére. Sokat beszélnek a demokrácia visszaállításáról,

de azok a panamák és visszaélések, amelyek a német diktatórikus rendszerben válnak lehetővé, minden képzeltet felülmúlnak.

A németországi és külföldi propaganda-költések százmilliókra rugnak. A nemzeti szocialista párt és a párt rendszerge a tisztviselők szállításait tartja el. Tegnap még kollektív tisztviselők ma fehércsokolókat

építenek Münchenben, Berlinben és a többi metropolisekben. A hadsereg ellátása körülül visszafelé sokat süttögnak ugyan, de természetes, hogy ezek a hírek nyilvánosságra sohasem kerüljenek. 1935-ben néhány milliárd márkát fordítottak a hadsereg felszerelésére.

A rövidlejáratú hitelek

Mindezeknek finanszírozására pénz kell. Az új adók a német polgárságnak teljesítőképességét a végső határig feszítették. Németország kénytelen volt a rövidlejáratú kölcsönökhöz folyamodni. Külföldi pénzügyi szektus huszmulhár márkára teszik Németország rövidlejáratú hiteleit. Hivatalosan célják ezt az összeget és azt állítják, hogy a rövidlejáratú hitelek összege nem haladja meg a tizmilliárd márkát. A kölcsönökre vonatkozó adatok hat hónappal ezelőtt kerültek nyilvánosságra és Schachtnek az a véleménye, hogy Németország kölcsönfelvevő képessége elérte a végső határt, olybá tekintendő, hogy Németország többé nem vehet már igénybe ilyen kölcsönöket. A belső kölcsönöket eddig a takarékpénztárak és a biztosító társaságok jegyezték le. A gazdasági életnek ezen vonalán jelentéktelen élnkség volt ugyanis észlelhető, amelyet a kormány sietővel kihasznál. A takarékpénztárak betéteje egy év alatt 12,24 milliárdról 13,2 milliárdra emelkedett, a bankbetétek 1,73-ról 1,98 milliárdra, a biztosítások értéke pedig 1 milliárd 400 millióra nőtt. Ez a látványos emelkedés a tisztviselői fizetések mennyiségének emelkedésével van összefüggésben. A tisztviselők fizetése 22 ezer 72 millió márkáról 23 ezer 203 millió márkára emelkedett. A kiskereskedelmi üzletek mindössze 2,5 százalékkal emelkedtek és a fogyasztási iparok kapacitásának 55,6 százalékról 55,4 százalékra való csökkenése bizonyítja, hogy a néptömegek jövedelme takarékosági és fogyasztási képességei azonos szinten mozognak és semmi sem haladtak előre. Nem kell elfelejteni, hogy az árinдекс 1933 novemberétől 1935 novemberéig 91,3-ról 103-ra emelkedett, amely aránytalanul nagyobb, mint a jövedelmek növekedése.

Al-prosperitá

Az a prosperitá tehát, amelyet a propaganda-osztályok mutatnak ki a statisztikai számok segítségével, csak a katonai és állami munkákat végző iparokra érvényes. Ebben a kategóriában a munkaórák aránya 66,2 százalékosra emelkedett, a január 53,8 százalékkal szemben és az 1933 januárjában kimutatott 28,5 százalékkal szemben valóban jelentős fejlődést mutat. A természetek ez a növekedése azonban nem kell tévedésbe ejtessen. Ezek a gyár-mányok nem magánhasználatra hanem a hadsereg részére, tehát abszolút inproduktív célokra készülnek. Hogy a gazdasági élet többi ágában milyen a helyzet, igazolja, hogy a textilipar termelése 10-20 százalékkal esett. A konfekciós ipar 1935-ben 30 millió márká forgalmat bonyolított le az 1934-es 42 millió márká forgalommal szemben.

Háborus idők következnek...

Az államéletnek egyetlen vonalán sincs olyan szigorú ellenőrzés, mint külkereskedelmi vonatkozásban. Schacht árgusszeme nagyon vigyáz, hogy minden deviza nemzeti célra fordítsassék. A kiviteltől származó devizák felhasználása az export tömegétől és a külkereskedelmi mérleg föl függ. Bár a külkereskedelmi mérleget egymillió márká föléssel zárják a múlt évi 284 millió márkás deficittel szemben, az áuforgalom mennyisége óriási mértékben csökkent. Holott Németországnak bőségesen van nyersanyaga ahhoz, hogy áruban meg tudja fizetni szükségleteit. Innen Schacht-nak az az állandó refrenje, hogy fokozni kell a külkereskedelmet. Csak hogy ez csak részben függ Németországtól. Az egyedül eszköz az volna, hogy kitarja a kapukat, hogy a kereskedelmet szabadá tegye. Hitelei a legteljesebb mértékben kimerültek, a magánipar: az állami kezdeményezésen kívül ugyszólván nem kap rendelést, az állam pedig inproduktív beruházásokba

RHEUMATIKUS FÁJDALMAK *)

akadályozzák munkájában

A newralgikus rheumatikus fájdalmak folyton akadályozzák munkájában. Időről-időre, meglepetésszerűen lépnek fel, ágyhoz szegeznek és munkaképtelenné tesznek. Tegyen egy kísérletet DIANA sósborsszesszel. Dörzsölje be testét, a fájdó tagokat DIANA sósborsszesszel és a hatás meglepő lesz. E szer alkatrészei egyrészt meggyorsítják a vérkeringést, másrészt csillapítólag hatnak, miáltal kiküszöbölik a newralgikus, reumatikus fájdalmakat.

DIANA SÓSORSZESZ

*) Dörzsölje be rheumás testrészeit DIANA sósborsszesszel.

*) HINTHOGY az utóbbi időben készítettünk hamisítást, figyelmeztetjük a vevőket, térjenek KIFEJEZETTEN

VALÓDI DIANA SÓSORSZESZ-I.

felelt a hitelekkel befojt pénzt és így végül a gazdasági élet vérkeringése mitsem nyer a nagy állami munkálatokból.

Bekövetkezik-e Németországban az a katasztrófa, amely a közgazdasági élet szakértői jósolnak? Erre a kérdésre nehéz felelni. A diktatúrának minden eszköze megvan arra, hogy az elégedetlenséget elfojtsa, hogy

a magántőke ellenőrzésével a pénzegység értékételenedését ellensúlyozni tudja. A nélkülözések éveiben a polgár összebb tudja húzni a nadrágszíját. Ezt láttuk Németországban a háboru a tátt és a mai német rendszer vezetői nem is tagadják: a háborus idők nélkülözésteli ideje nincs már messze a hitlerista Németországban.

A száz nap óta megnyitott parlament hetvenöt napig szünetelt s huszonöt ülés alatt egy törvényt szavazott meg

A honatyák ezzel szemben felvették a járandóságukat, százmillió lejt

Bucuresti, január 30. A parlament száz nappal, ezelőtt nyitotta meg kapuit, október 15-én. Miután megválasztották hosszas vajadás után az elnökség tagjait a képviselők és szenátorok rövid szünetet szavaztak meg maguknak.

Aztán elkezdődött a válaszfelirati vita. Aránylag nem nyult túl hosszúra, hisz emlékszünk parlamenti szteciókra, amikor a válaszfelirati vitát obstrukcióra használták fel s két hónapon keresztül sikerült húzni vele az időt.

Ennek a válaszfelirati vitának azonban volt egy szokatlan kísérő zenéje, a mindennapos verekedések. A háboru utáni ramán parlamentekben soha, annyi verekedés s szitkozódás még nem volt, mint a mostani szesszió elején.

A nacional caranistapárt s a nemzeti kereszténypart közötti összetűzések szinte bevett szokássá vált. Branescu Madgearut vágta mellbe, Janculescu Dobrescut ütötte arcul Gh. Cuza az elemében volt s a többi elintézte Robu. Volt revolveres fenyegetőzés, duakodás a szószéken, általános hempergés a gyorsírók páholya körül s más cirkuszi mutatványok.

Csupán egy dolog nem volt: komoly munka.

A parlament száznapos működése alatt megszavazott összesen egy törvényt, az állami pénzverde felállításáról szóló törvényt.

A száz nap leforgása alatt 65 napig szünet, 10 napig ünnepek és ünnepségek vol-

tak s csupán 25 napig ülészeket.

De a 25 ülés elég volt arra, hogy az elnök 66-szor felfüggeszesse az ülést a botrányok s verekedések miatt, 42-szer rendreutasítsa a honatyákat parlamentbe nem illő kifejezések használatáért, három esetben vizsgolt fegyelmi elé küldje a legtemperamentumosabbakat.

Természetes a 25 ülés folyamán elhangzott néhány interpelláció, a belga devizákkal való panama, a Cagero-ügy, s egyéb ügyek.

S ha elgondoljuk, hogy mindez egybevetve nem kerül többé az államnak (adófizetőknek) csekély száz millió lejnél, igazán el kell ismernünk, hogy a honatyák tökéletesen teljesítették a kötelességüket.

Egyébként a honatyák nem sokat tehetnek ezen helyzet ellen. A helyzet így konvenciál a kormány. Minek a sok törvény? És igaza van a kormánynak. A legfontosabbat a pénzverde törvényt megszavaztatta. Ha van pénz akkor nincs baj. És ezért érthető, hogy a 100 nap alatt a parlament 75 napig szünetet tartott s ezért felvette a maga csekély 100 milliójat.

Hisz a pénzverde most már nyugodtan működhet. (—del)

— Kilép a kormányból Buresch osztrák pénzügyminiszter. Bécsből jelentik: Buresch, volt kancellár, je enleji tárca nélküli miniszter, rövidesen átveszi a posztakarékpénztár vezetését és kilép a kormányból.

ban film

a Rivierán

kilométeres gyorsasággal kigyulladt és a nedni kezdtek. Az akart, de elvesztett. A kerekbe vitte az autót. A felrobbant. A filmzenés hába. A kocsinál a kocsi. A hármán. A kocsiból kiugranak. A kocsit szelved. A kocsit remény.

zista

válni az élette

z eszméletlen ön. Szerint a fiatal. A lelki motívumai. A zista anyja nem. A beteg és ebben. A határozta el. A végzetes tette. A megmentik a fia. A nek.

cső könyv

sen, Karinth, Jack. Bicz, R. Rolland, Z. Gazdasági, technikai. A szesszió, törvény. A hodaomtörté. A 10, 20, 30, 40 és. A nál Chuj. — Menj. A lyen alkalom ritka. A yen jegyzéket.

LONDONBAN

PRUE LEYTON.

uj loar-épület)

SPORT

Közeli megvalósítást ígér a Haggibbor sporttelepének felépítése

Cluj, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor sportegyesület vezetőségét az utóbbi hónapokban egyre komolyabban foglalkoztatja saját sporttelepének felépítése. Ismeretesen a Haggibbor éveken keresztül lelkes cluji sportbarátok áldozatkészsége révén mintegy hat hold területet kitévő jó helyen fekvő föld birtokába jutott, amelyen sporttelepét kíván építeni. A gazdasági krízis azonban komoly akadályokat gördített a kétszáz hektáros terv megvalósítása elé és így annak kivitelezése egyre későbbre vár.

A legutóbbi jubiláris közgyűlés előtt azonban a közben egy pillanatra sem pihenő kérdés ismét aktualitást nyert és napiendrére került. A jubiláris közgyűlésen a pályabizottságba új, zsidó lelkesedéssel telített emberek kerültek, a bizottság vezetését, illetve elnökségét dr. Heller József, ismert cluji orvos vállalta.

Az újjaalakított pályabizottság a napokban tartotta első értekezését, amelyen a kérdésben eddig tevékenykedett, valamint az új bizottsági tagok teljes számban vettek részt. Miután a régi bizottság tagjai ismertették a pályafelépítés terén eddig végzett munkálataikat, dr. Heller, a pályabizottság elnöke ismertette azokat a módosításokat, amelyek révén lépcsőlépésre haladva a terv valósággá válhat. Az értekezlet elhatározta a memóriai bizottság, gazdasági bizottság és állandó bizottság létesítését, amelyek szakadatlanul fognak tevékenykedni azon irányban, hogy a Haggibbor sporttelepe rövid időn belül elkészüljön és átadható legyen fontos hivatásának.

Hogy a mai időkben milyen szükség lenne a sporttelepre, tekintettel a Haggibborban az idén különösen megnagyobbodott igényekre, ez vitán felül áll. A Haggibbor szempontjain kívül azonban a cluji zsidó társadalom fontos érdeke is, hogy a cluji zsidó ifjúság nevelését végző Haggibbor ehhez a régen nélkülözött fontos intézményéhez rövid időn belül hozzájusson. És erre, tekintettel az új bizottság komoly tevékenységére, alapos a remény.

Százitt résztvevővel bírótanfolyam kezdődött Clujon

Cluj, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A katolikus gimnázium öreg falai, ha törlesmetesen látószervekkel rendelkezének, ugyancsak nagyot néztek volna szerdán este, amikor a cluji bíróbizottság felhívására a kis diákok helyett mintegy százitt 25-35 év közötti hallgatóval tel meg a dísztermet meghosszabbított, valamint tanterem célját szolgáló kisterem. A teremben kis padokban ültek a hallgatók, akik a bírótanfolyam ünnepélyes megnyitójának asszisztáltak.

A tanfolyamot Seliceanu Gligor, a cluji bíróbizottság elnöke nyitotta meg tartalmas beszéddel, amelyben rámutatott arra a fontos szerepkörre, amely a labdarugómérkőzések korrekt, körültekintő vezetésében a bírónak hárul. Megtapsolt megnyitóját után Gh. Mirion, a ligabíróbizottság elnöke intézett felhívást a hallgatókhoz, amelyben a játékvezető kötelességeiről adott rövid ismertetést. Utána az Északi Liga nevében Balanu örmagy intézett közvetlen szavakat a hallgatókhoz, annak a reményének adva kifejezést, hogy a tanfolyam és hallgatói értékes szolgálatot fognak a román labdarugósnak tenni. Az ünnepélyes megnyitót ezzel véget ért. A tényeges tanfolyam a jövő héten, hétfőn kezdődik és tart hat hétig.

A megnyitót után azon kérdésekre, hogy miért van szükség ilyen nagytömegű labdarugóbíróra, a cluji bíróbizottság egyik exponense azt a felvilágosítást adta, hogy Cluj sporttelepe megkívánja, hogy minél nagyobb számú játékvezető fölött rendelkezzen, hogy ezek a versengés révén a bírói kar presztizsét emeljék. A tanfolyam — mint infomátorunk sajnálattal állapította meg — csak igen kis számú kisebbségi elem jelentkezett.

Tizenöt ezer lej fixfizetést kap Konrad Kálmán, a bucaresti CFR edzője. Mint már hírül adtuk, a bucaresti CFR Konrad Kálmán személyében, aki egyidőben a Ripensia, majd legutóbb a prágai Slavia edzője volt, új edzőt szerződtetett. Megbízható értesülésünk szerint Konrad a CFR-től havi 15.000 lej fixfizetést és teljes panziót kap.

Országos bajnoki dzsziu-dzsziueverseny Clujon. Folyó év május 25-én és 26-én Clujon rendezik az országos dzsziu-dzsziue bajnokságot, amelyen a cluji csapaton kívül a bucaresti, constatai, brailai, brasovi, sibiui, timi-

soari, oradeai és baia marei csapatok vesznek részt. A cluji dzsziu-dzsziue csapat összetétele a következő: Nehéz súly: Grecu Emi, a rendőrségi sajtóroda vezetője és Soptelean Ioan rendőr. Középsúly: Mayer Gyula, Pop Iuliu komiszár, Os József, Sárdi Elemér, Moldován Tibor és Harai Béla. Kisközépsúly: Bereczky Vilmos, Farkas Andor, gróf Haller Jenő.

Szabó Tibor és Pavlinetz Béla. Könnyű súly: Dunca Puiu. A Phoenix asztaliteniszverseny. A közel-múltban alakult meg a Phoenix ping-pong-szakosztálya, amely február első napjaiban nagy szabású versenyt rendez. A versenyre eddig a Bar Kochba, Olimpia, Kolping, Victoria és Tricolor adták le nevezéseiket.

KÜZGAZDASÁG

Próbaperekkel védekeznek az importőrök a 44 százalékos devizafelár követelése ellen

A Banca Nationala a svájci transzfer 44 százalékos felárának megfizetésére utolsó terminusként február 15-ét jelölte meg, de a szankciók alkalmazásának kitalálásba helyezése mellett követeli a cseh, francia, sőt olasz transzferekkel kapcsolatban megállapított felárak befizetését is. A bucaresti importőrök egyik szervezete a BNR ezen erőszakos fellépésével szemben úgy határozott, hogy részben próbapörökkel védekeznek, részben csak akkor fizeti be a szerinte túlmagasán, mert önkényesen megállapított felárakat, amikor a BNR a szankciók alkalmazását tényleg megkezdi.

A kontingentálási hivatal elhatározta, hogy az 1935 december 1 előtt bekért kontingentálási taxákat máig sem befizető importőrök elvben pedig már apróbbá behozatali engedélyei f. hó 25-ikével érvényüket elvesztették s így ki sem adtnak, az 1935 december 1 után kiadott taxabefizetési felhívásoknak február hó 5-ig eleget nem tevő importőrök engedélyei pedig ezen terminussal fogják érvényüket elveszíteni. Felhívjuk érdekelt tagjainkat, hogy amennyiben ezen második kategóriába tartoznának, szíveskedjenek hátralekös taxáikat az illetékes iparkamaránál haladéktalanul befizetni.

A nemzeti munka védelméről szóló törvény alapján az iparügyi minisztérium által bekért személyi táblázatok legkésőbb folyó hó 31-én délig ajánlott levélben s direkt az Iparügyi minisztériumnak, Bucaresti, C. Victoriei, címezve okvetlenül elküldendők. Értesüléseink szerint u. i. a minisztérium a február 1-ig be nem érkezett táblázatokat, mint törvényes terminuson túl beérkezettek, semmiképpen sem fogja figyelembe venni.

Az idegen alattvalók tartózkodási engedélyezése a munkaügyi minisztérium hatásköréből, áttétezt a belügyminisztérium hatáskörébe. Az erre vonatkozó rendelkezés a Monitorul Oficial 1936. január 23-án kelt 19. számában jelent meg, mely

szerint ezentul az idegen munkások behozatalát, illetve az ittlévők tartózkodásának meghosszabbítását a migrációs bizottság véleményének kikérése mellett csak a belügyminiszter, vagy az ő megbízottai engedélyezhetik.

A fogyasztási és egyéb közvetett adók befizetésének szigorú ellenőrzését rendelte el a pénzügyminisztérium és e célból utasította a pénzügyi felügyelőket, hogy mindenfelé helyi vizsgálatokat tartssanak és az esedékes adók befizetését szorgalmazzák, a tapasztalt adómegrovíditésekről pedig vegyenek fel kihágási jegyzőkönyveket. Ugyanakkor a behajtást illetőleg is fokozottabb tevékenységre utasította az egész pénzügyi apparátust.

Kik kötelesek adóvallomást beadni. A pénzügyminisztérium az 1936-37. évi adókövetésekhez szükséges vallomások beadására az egyenesadótörvény 84. szakaszában foglalt határidőket tűzte ki. Az adóvallomások beadására vonatkozó ezen hirdetményekben azt következtetjük, hogy az évi kivetés alá eső nem osztályozott nagyvállalatok adója nem lesz — elsőfoku kivetésként sem a múltévi alapon egyszerűen újból előírandó, mint ahogy tervezte volt, hanem rendes kivetésnek lesznek alávetve.

A bucaresti tőzsde a múlt hét elején tapasztalt élesebb irányzattal szemben az utóbbi napokban ellanyhult. A fixkamatozású papírok közül egyedül azok tartották meg árfolyamaikat, amelyek szelvényei február elején válnak esedékessé. A Stabizarea fél ponttal 55 és félre lanyhult, a Desvolarea egy ponttal 38-ra esett, a Renta Improprietarai változatlanul 38, az 1933 évi renta 39 és fél, az adóon 38 lej, az 1935 évi 3 százalékos Inzestrarea kötvény 24. A bankrészvények tartották, a Bancaat változatlanul 4800 lej, a Banca Romaneasca 5 lej 335 lejre, a Creditul Industrial pedig 15 lej 655 lejre javult, a többi bankpapírok nagyjában változatlanok. A biztosítási papírok piaca üzletlenül, az árfolyamok változatlanok. A petróleum részvények ellanyhultak. Az ipari részvényekben tapasztalt árfolyamemelkedés az elmúlt hét végén ismét lemorzsolódott.

Roman Văder munkaügyi alminiszter közismert törvénytervezete ügyében, amely az ipari és kereskedelmi szakmai képzéséről szól, a törvényelőkészítő bizottság oly kemény kritikai magatartást foglalt el, ami ebben az ominózus kérdésben minden kisebbségi üzlettemberi megelégedéssel és bizakodással tölthet el. A kritika kiemelt azokat az elmentmondásokat, amelyek a törvénytervezet elhalmozták. Állást foglalt a törvényelőkészítő bizottság a kereskedelem és ipar terheinek növelése ellen is és megállapította, hogy a mai válságos időkben újabb terhekkel nem sújtható az a szociális és gazdasági réteg, amely amugy is a közterhek legnagyobb részét viseli. A tervezet ugyanis egész sorozatát vezeti be az új illetékeknek, amelyek egyrészt a kereskedelmet, másrészt az ipart sújtják. H bázisai a bizottság a törvénytervezet azon tendenciáját is, hogy igen sok törvény módosítást tenné szükségessé, mely törvények pedig a gyakorlatban megállították helyüket és organikus jellegűek. Így módosítani kellene a polgári törvénykönyvet, a kereskedelmi törvényt, a büntető kódex egyes intézkedéseit, az egészségügyi törvényt, a munkavédelmi törvényt, a román személyzet foglalkoztatásáról szóló törvényt stb.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnei egy szóc 2 lej, vasnapon betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbíthatunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Elsőrendű ebéd és vacsora koszt kapható az új vezetés alatt álló Modern penzióban. Cluj az új Iparkamara épületében.

Egy különbejárta butorozott szoba, bő főzni is lehet, azonnal kiadó. Cim: Mandulak Reg. Ferd. 3. Cukrászda fölött.

Elsőrangú masamód kisasszonyt, jének munkakönyvében 2 évi gyakorlat hivatalosan igazolva van, azonnalra keresek. Ajánlatok „Salon Janca“ Fágáras, küldendők.

Tisztviselő, vagy egyedülálló urhölgy lakást, esetleg teljes ellátást kaphat övezge urlasszony kétszobás, konyhás, fürdőszobás lakásában. Cim a kiadóban.

Könyvtárolvállalat keres jömegejelensé megbízható, intelligens akvizitort, lehetőleg női. Megfelelés esetéa esetleg fix javadalmazás is. Megkeresések „Literatura“ jellegre a kiadóba kéretnek.

Női- és férfi-fehéreművarrást, kelengye készíteszt a legszebb kivitelben vállal özv. Berkovitsné, Str. Legiune Ardeleană 5.

Jól bevettelt kosztadás, teljes felszereléssel, elköltözés miatt, azonnal átadó. Cim a kiadóban.

24 éves, magas, csinos hugomat berendezett lakással és 30.000 lej készpénzzel férjhez akarom zsidó jobb paroshoz, vagy kereskedőhöz. Lehet vidéki is. Választ „Komoly“ jellegre kiadóba.

Kertes házban butorozott szoba, vízvezetékkel, tisztviselő vagy kereskedőnek 650 lejért kiadó. Bratianu 45.

Intelligens izr. házvezetőnőt kis családdhoz keresek. Értekezni a délelőti órákban. Fráter, Str. Romei 16.

Főlkvezető, konfekció és cipőgyári lerakathoz kerestetik. Ajánlatok „Készpénzgarancia“ jellegre a kiadóba kéretnek.

Egy 1-es számú Wertheim kasza olcsó eladó. Cim a kiadóban.

Vennénk, esetleg elcserélnénk egy 2800 m/m. csúcsárvolságu, 225 m/m. csúcsmagasságu esztergapadot egy 1600-1800 m/m. csúcsárvolságu esztergapaddal. Ajánlatokat kérjük Mera et Co. Cluj, Str. Jasilor 8 sz. alá.

A legszebb és legolcsóbb kézimunkát
Fisch Böskénél
szerezheti be
CEUJ, Str. Gh. Baritiu No. 16.

PHILIPP MAYER & Co.
HAIFA

Vállalkozunk saját területeken jó és egészséges helyen földet megművelésére és előkészítésére a városban és a vidéken való telepítés céljából

Haifa (Neuer Merkas) South Africa Building
P. O. B. 160. Tel. 787, 1365.
Tel.-Adr. Filmer Haifa

Váratlan Zsidó N

Cluj, január 30. romániai zsidó len meglepetése köztudatban élő burkolt esetek petések érnek mindenféle von azonban, amely beszámolni, még és már előljár az a meggyőző lem kísérlet ma séget, melyet a rozat minden r — makulátlant érdekek képvis

Arról van ügántársaság, m zépiskolát tart te a cluji zsidó sági intézmény tári rendeltel szóbanforgó Ileana leányul ucca 83. szám épült. A Princ városban működ lett az tette el a Tarbut megs szaporodott a a Regina Maria gendő azoknak szünek arra, az

zsidó szülőle ra, hogy ha alapítá mert az iskola fognak befogare is jött. Ne saság tartja fe szolván a szül természetesen és tanterve is jával azonos.

Arra, hogy hessék a Nöeg képzelmelő-e a témézyt bárm Két évvel eze galóság és is a Nögyület az iskola épül kolának a te vezetősége e indoko assal, meház fejles terület egyébl játszótere szá rult és a Nöeg get már azé Principesa Il is tetti a tel

A Napköz táta munkáj nácis olyan h derült égből vezetőségét.

A Principe jobbnak ajánlat he

és a legtelj nyujtot be e egy et telkér megjárta. M bizot'ságánál Principesa I bejárta má tá és a városi leménye má ha'ároza:are közleménye kezökképpen

Váratlanul kisajátítási végzést hozott a városi tanács a cluji Zsidó Nőegylet Napközi Otthonának telkére

Törvényes alap nélkül, meglepetés-szerűen akarják elvenni százötven nékülöző zsidó gyermek napközi otthonát

A városi tanács határozatának előzményei és jogi része. Elvi jelentőségű kérdéssé dagad a kisajátítási ügy

Cluj, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A romániai zsidó életet érték már kellemetlen meglepetések. Főlölesleges is volna a köztudatban élő és már a mult fátylába burkolt eseteket felsorolni, hiszen meglepetések érnek bennünket minden nap és mindenféle vonatkozásban. Olyan sérelem azonban, amelyről alábbi riportunk fog beszámolni, még nem történt Romániában és már előjáróban is ki kell fejeznünk azt a meggyőződésünket, hogy ez a sérelem kísérlet marad csupán és a törvényes-séget, melyet az alábbi kisajátítási határozat minden meggondolás nélkül hág át — makulátlanul sikerül majd a zsidó érdekek képviselőinek megvédeniök.

Arról van ugyanis szó, hogy egy magántársaság, mely történetesen román középiskolát tart fenn Clujon, személt vetette a cluji zsidóság egyik virágzó jótékony-sági intézményére és egyszerre közigazgatási rendelettel ki akarja azt sajátítani. A szóbanforgó középiskola a Principesa Ileana leányliceum, amely Foch Marsall ucca 83. szám alatt néhány évvel ezelőtt épült. A Principesa Ileana létesítését a városban működő állami leányiskola mellett az tette elsősorban szükségessé, hogy a Tarbut megszűnése után nagyon megszorodott a növendékeknek a száma és a Regina Maria leányintézet nem volt elegendő azoknak befogadására. Még emlékszünk arra, amikor

zsidó szülök kérték fel lapunkat arra, hogy hasábjain az új leányiskola alapítási tervét támogassa,

mert az iskola falai sok zsidó gyermeket fognak befogadni. A Principesa Ileana léte-re is jött. Nem állami, hanem magántársaság tartja fenn, iskolaszéke egyben ugyan a szülök bizottsága is. Az intézet természetesen állami segélyben részesül és tanterve is az állami iskolák program-jával azonos.

Közvetlenül az iskola szomszédságában a 85. szám alatt áll a zsidó Nőegylet Napközi Otthona és aggmenháza. Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy ez a tizenegy éve ebben az épületben működő intézmény a legvirágzóbb jótékonyági szerve a városnak. Amikor a városi népjóléti hivatal fő-tisztviselője és tanácsosai hivatalos, vagy nemhivatalos jellegű látogatásokat tettek az Otthonban, mindannyiszor nem volt elegendő szavuk a Nőegylet gyönyörű tel-jesítményének méltatására. Ugy a román, mint a magyar, református nőegyletek követték a zsidó Nőegylet példáját és meg-teremtették a maguk Napközi Otthonát és ezeknél az alapításoknál hűen leköpirozták a zsidó Napközi Otthont, melyet özvegy Neuberger Zsigmondné pártatlan agilitású tevékenysége tett mintaserü intézmény-né. 140—150 egészségtelen környe-zetben nevelkedő zsidó gyerek tölti az is-kolán kívüli idejét a Napközi Otthonban, ahol szakszerű nevelés és irányítás mel-lett készül el leckéivel, elsőrangú koztót kap és az Otthon tágas udvarán jó leve-gőn, egészséges tornagyakorlatokkal tölti szabad idejét. Ugyancsak ebben az épület-ben létesítette a Nőegylet női aggmenhá-zát, ahol tizenkét munkából kiöregedett asszony kap otthont, barátságos, nyugodt környezetet.

A Napközi Otthon egy 3000 négyzetmé-ternél nagyobb területen fekszik. Maga az épült már nem elegendő az egyre szebben fejlődő intézmény befogadására és ezért a Nőegylet társadalmi akció útján már bővítésre is gondolt. Szép, nagy telek áll rendelkezésére, amelyen a terjeszkedési terv megvalósítható lenne. A telek mai forgalmi értéke a négymillió lejt is meg-haladja. Súlyos áldozatokat kellett hoznia Cluj zsidóságának, míg oda jutott, hogy elszegényedett lakosságának gyer-mekei számára ezt az otthont biztosítani tudta!

Egy üzleti ajánlat

Arra, hogy ezt a területet valaha is elve-hessék a Nőegylettől, ki is gondolt volna. El-képzeltető-e az, hogy egy jótékonyági in-tézményt bármilyen célokra kisajátíthassák? Két évvel ezelőtt a Principesa Ileana igaz-galósága és iskolaszéke valóban megkereste a Nőegyletet és azt az ajánlatot tette, hogy az iskola építkezési céljaira engedje át az is-kolának a telek egyik részét. A Nőegylet vezetősége elhárította az ajánlatot azzal az indoklással, hogy a Napközi Otthon és agg-menház fejlesztése csak rövid idő kérdése, a terület egyébként is szükséges a gyermekek játszótere számára. Ezzel az ügy le is zá-rult és a Nőegylet annak nagyobb jelentősé-gét már azért sem tulajdoníthatott, mert a Principesa Ileana összegszerű ajánlatot nem is tett a telekrész megvásárlására.

A kisajátítási határozat

A Napközi Otthon tehát zavartalanul foly-tatta munkáját: míg nem ma a cluji városi tanács olyan határozatot hozott, ami, mint derült égből a villámcsapás, érte a Nőegylet vezetőségét.

A Principesa Ileana iskolaszéke ugyanis jobbnak látta a normális és üzletszerű ajánlat helyett a kisajátítás eszközéhez folyamodni

és a legteljesebb titokban kisajátítási kérest nyújtott be az illetékes hatóságoknál a Nő-egylet telkére. A kéres az összes hatóságokat megjárta. Mint a városi tanács kisajátítási bizottságának határozatából értesülünk, a Principesa Ileana iskolaszékének kérvénye bejárta már a közmunkaügyi és közokta-tásügyi miniszteriumokt

és a városi tanács 3487—1935-ös számú köz-leménye már hivatkozik is a miniszteriumok határozataira. A városi tanács határozati közleménye egyébként szóról-szóra a követ-kezőképpen hangzik:

egy ilyen elvi jelentőségű kérdésben már a tárgyalás kifizésének stádiumáig jutottak el.

Nyilvánvaló ugyanis, hogy magánintéz-mény részéről egy másik magánintézmény alkotmányvédte tulajdonjogának még ki-sajátítási kísérlete is törvénybe ütközik.

A kisajátításokra Erdély területére az 1881. évi 41. számú törvényelk van érvényben, melynek szakaszai a legpontosabban körül-határozzák a kisajátítás lehetőségeit. A vonat-kozó törvényszakasz 11 konkrét esetet sorol fel, amikor a városnak az állammal kisajá-títási joga van, de a tizenegy eset egyikében sem szerepel olyan jogi alap, mely a Principesa Ileana leány-liceumnak még a kisajá-títási kérésére is lehetőséget adhatna.

A törvény a legkifejezettebben meghatá-rozza, hogy kisajátítási iskolai, vagy egyéb közcélra, csak állami intézetek számára le-hetséges.

a Principesa Ileana pedig, mint ahogy már fentebb megírtuk, nem állami, ha-nem magánintézmény.

Tovább menve, a Principesa Ileana leány-liceum, mint jogi személy, egyáltalában nem is háztulajdonos.

Az intézet épülete az Albina bank cluji fiókjára van bekebelezve, így tehát az intézetnek semmiféle joga nin-csen ahhoz, hogy más jogos tulajdonát kisa-játítani megkísérelje.

A Nőegylet védekezése Ismételjük, nincsen törvényes lehetősége annak, hogy ez a kisajátítás megörlénhessék.

Teljesen átszervezve,
uj vezetés alatt várja vendégeit

Modern Pensio

(Cluj, az Uj Iparikamara épületében)
Nagyvárosi kényelem, állandó hideg-meleg víz, elsőrangú konyha.
Mélytányos árak!

Éppen ezért bízunk benne, hogy az akció vé-gül törvényes keretek között és a Zsidó Nő-egylet érdekeinek megóvásával nyer kielégítő elintézt. Az, hogy a leányliceum iskolaszéke pontosan a Zsidó Nőegylet nehezen szerzett és még nehezebben fenntartott intézménye-re vetette rá szemét, csak azért től el csodál-kozással bennünket, mert tudomásunk szerint ennek az iskolaszéknek néhány zsidó tagja is van. Ugyancsak nem válik dicsőretére az egyébként kifogástalanul és a kisebbségi tanítványokat példásan kezelő intézménynek az sem, hogy ingatlanának több mint a fele még beépítetlen és erre a telekrészre zavartalanul felépíthető a hiányzó épületeket anélkül, hogy az egyébiránt méltánylandó terjesz-kesési szándékával egy virágzó és a mai körülmények között pótolhatatlan zsidó jótékony-sági intézményt fosztana meg területétől.

A Nőegylet egyébként jogtanácsosa: dr Spitzer József ujan, aki a Zsidó Párt jog-védő irodájának is vezetője, megésszi a szük-séges lépéseket, hogy érdekeit méltóan meg-védje. Mondanunk sem kell, hogy a Nőegylet-nek ezt az akcióját az egész város zsidóságá-nak támogatása kíséri és a zsidóság hivatott szervei is meg fogják lenni a szükséges lépé-seket, hogy az elvi jelentőségű ügyben a tör-vényesség diadalmaskodjék.

Barzilay István

Véget ért az egyiptomi politikai válság

Semleges kormány alakul, melyben különböző pártállású személyek vesznek részt

KAIRÓ, január 30. (Rador). Az egyiptomi politikai válság, úgy látszik, véget ért. Ugy a nacionalista, mint a Chaab-párt hívei belemennek a semleges kormány formálájá-ba, amelyben különböző pártállású személyiségek vennének részt. Fuad király még a mai nap folyamán ilyen értelmű határozatot fog hozni.

Miért borult sötétségbe szerdán este a cluji Opera?

A város az Operát, az Opera pedig a várost okolja az elmaradt előadásért

Cluj, január 30. Nem mindennapi feltűnést keltett az Uj Kelet tegnapi számának az a jelentése, hogy a cluji Román Opera szerda este hírdetett előadása elmaradt, mert a városi villamosművek kikapcsolták a Nemzeti Színház villanyát.

A „Mefistofeles” opera előadására önzönlöt nagyszámú közönségnek kínos meglepetésben volt része, amikor este félkilenc órakor, az előadás kezdetének időpontjakor, az Opera ajtóit bezárva találták, belül teljes sötétség volt, az ajtókra pedig hirdetés volt ki-függesztve, amely szerint megvonták a vil-lanyáramot az Operától és ezért az előadás elmarad.

Másnap ugy az Opera igazgatósága, mint a városi tanács nyilatkozatot tett közzé az esetről. A nyilatkozatokból azonban keveset leht megállapítani. Teljesen érethetetlennek tünik egyrészl az, hogy a város államilag szubvencionált színháza ne tudjon vil anydíjat fizetni, másrészl az, hogy az adósság any-nyira felszaporodjék, hogy a villanyüzem kénytelen legyen követeléseinek behajtására ilyen drasztikus eszközökhöz folyamodni a legelőkelőbb kulturintézménnyel szemben.

Az Opera igazgatósága nyilatkozatában a következőkéül mondja: „Az incidensért, amely kétségtelenül rendkívül kellemetlen volt a közönségnek is — de elsőso-ban az Opera ad-minisztrációs vezetőségének — nem minket terhel a felelősség. Nem mi vagyunk a hibá-

sak, hanem a városi tanács. A város költség-vetéséből — a fennálló törvények értelmében — egy bizonyos meghatározott összeget jut-tatnak pauszálé címén a Román Operának és Nemzeti Színháznak. A város azonban, mi-után igen rossz anyagi helyzetben van, kép-telen ennek az összegnek a kifizetésére és így vállalta, hogy pénz helyett viselni fogja az Operaház viágítási, fűtési, stb. költségeit. A város azonban nem tett eleget ezen kötele-zettségeknek, tehát minden felelősség öket te-heli”.

A második nyilatkozatot a primária adta ki. Ez a következőképpen szól:

„A városi tanács a színházak törvényének 27-ik paragrafusa alapján kötelesek költség-vetésükben bizonyos összeget meghatározni a Nemzeti Színház és az Ope.a támogaására. A jelenlegi költségvetésben megállapított ösz-szeg 600.000 lej. Ezt az összeget azonban — szól a nyilatkozat — nem a városi tanács adminisztrálja, hanem az Opera és a Nemzeti Színház igazga-ósága, miután a város teljes egészében kifizette a színháznak a 600.000 lejes összeget. A városi tanács így elhárít minden felelősséget magáról”.

A két nyilatkozat szövege teljesen ellenté-tes. Nem lehet megállapítani, hogy kit terhel a felelősség. Bárki legyen azonban a hibás, ugy az Opera vezetőségének, mint a városnak oda kell hatnia, hogy hasonló incidens a jövő-ben ne fordulhasson elő.

—o—

RÖVID HÍRKEZELÉS

2 lej, vastagabb apróhirdetés 20 lej, azaz kétdévezményre fizetendő. Jellegűnk, ha portóbélyeg van.

sora koszt kapható az modern penzóban. Cluj tében.

utorozott szoba, bel-ladó. Cim: Manduláca a fölött.

kisasszonyt, kikék gyakorlat hivatalo-ra keresek. Ajánla-ra, küldendők.

gyedüláló urhölgy la-tást kaphat özvegy konyhas, furdósözobé-ban.

keres jómegjelenésü akvizitort, lehetőleg eseteg fix javadalm-literatura” jellegre a

emüvarrást, kelengye-telben vállal öz. Ber-Ardeleaná 5.

adás, teljes felszerelés-onnal átadó. Cim a k

os hugomat berendezé-tészpénzzel férjhez ad-hoz, vagy kereskedő-laszt „Komoly” jellegre

zott szoba, vízvezeték-ereskedőnek 650 lejért

zezőnöt kis családnó-selőtti órákban. Frán

és cipőgyári lerakot-ok „Kézpénzgarancia”-retnek,

Vertheim kassza olcsó

leserelnének egy 280-225 m/m. csúcsmagas-egy 1600—1809 m/m. papadda. Ajánlatok

aj. Str. Jasilor 8 sz. alá

csöbbsz kezimunkát

Böskéné!

heti be

Barilla No. 16.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Am Haarec

Ez a szó rosszul hangzik a zsidó fülnék és dr. Levi Lajos ilyen című brosurájában arra vállalkozott, hogy ennek a szónak jobb csengést adjon. Nehéz feladat. A diaszpóra hosszú évszázadai alatt a zsidóság teljesen leszokott a földművelésről és ezt a hiányt most nagyon nehéz kipótolni. Pedig dr. Levi nagy lelkesedéssel, tudással és tapasztalattal fogott hozzá a munkájához. Rövid brosurájából megismerjük azt a történelmi folyamatot, amely a zsidóságot elszakította a földtől megismerjük azokat a nehézségeket, amelyek útjában állanak, hogy újból visszatérjünk hozzá. Megismerjük a föld nemzetgazdasági jelentőségét. Megtudjuk, milyen módon lehet a földről új megjelölési forrásokat teremteni és megismerjük, hogy tulajdonképpen, milyen kincs is az a föld. A zsidóságnak ez mind novum. Mert mi jobban bíznunk a papirokban, az áruban, sőt még a levegőben is, mint a földben.

De nemcsak ezt nyújtja dr. Levi Lajos könyvecskéje, hanem még valamit. Szinte lehetetlen a zsidóságnak diaszporai ártétegyeződése, mert ennek gazdasági, népi, vallási és sok más akadálya van. Azért egy nagyszabású tervet dolgozott ki egy erectisraeli telepítési akció lebonyolítására. Ez a terv teljes aprólékosággal és precizitással van kidolgozva és felüli a mezőgazdasági kiképzéstől kezdve a földvásárlás módját, a kolonizáció megkezdését, tervezetében főleg a középosztálynak sőt nagy szerepet, mert ez van legjobban kitéve a deklasszálódásnak és szerinte ez volna alkalmas a zsidó földművelő réteg kialakítására. Tervezete szerint ezen középosztálynak, amely mérsékelt anyagi eszközei miatt eddig nem tudott bekapcsolódni az erecti építmunkába, most módjában volna hosszú lejáratu törlesztések révén investíciókat eszközölni és módja volna fokozatosan ártétegyeződni.

De nemcsak a privát zsidó ember számára van érdekes mondanivalója dr. Levi Lajosnak, hanem elsősorban a nagy zsidó szervezetek és elsősorban az illetékes cionista faktorok is sok figyelemreméltót találhatnak benne. Ha sok panasz hangzik afelől, hogy a privát zsidó tőke nem investál Palesztinában eleget a mezőgazdaságba, fontolóra kellene venni, vajon ez a tervezet nem alkalmas-e arra, hogy ezen a bajon segítsen. Minden utat-módot meg kell kísérelnünk, hogy az erecti zsidó mezőgazdaságot fejlessük és dr. Levi tervezetének megvalósítása biztasan hatalmas lépéssel vinné előbbre ez a súlyos problémát. Dr. Levi nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is szívós munkát fejt ki a zsidó mezőgazdaság érdekében. Brosurájában is megemlíti, hogy ma is egy bulgár kertészetet tart fenn, ahol zsidó fiúk dolgoznak és készülnek fel az erecti munkára. Ha a cionista táborban mindenki hasonló módon fogná fel a mezőgazdasági kérdést, bizonyára közelebb állnánk már Erec-Iszraél mezőgazdasági meghódításában, mint ahogy ma állunk.

Dr. Levi brosurája nem csak egy írás a sok közül, hanem egy valószínűleg telt.

Német újdonságok:
ASCH, NATHAN:

DASTAL

Zum vollkommnen Werk gesellt sich die vollkommene Übersetzung des Meisterwerk von HERMYNIA ZUR MÜHLEN.

KÖRBER, LILI:

BEGEGNUNGEN IM FERNEN OSTEN

Der Ferne Osten wird von dieser ganz ausserordentlich begabten Schriftstellerin für uns neuentdeckt.

Egy kötet ára 25 lej

LEPAGE nál

Postán utánvétellel. Kérjen új német jegyzéket Lepageától.

DEKAMERON AZ ÜZLET LELKÉ:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Alkat, jellem, ember

Verebely budapesti professzor előadása: emberismeret az orvostudományban Hippokratéstől — Kretschmerig

Budapest, január 30. A budapesti Természettudományi Társulatban dr. Verebely Tibor egyetemi tanár rendkívül érdekes előadást tartott „Alkati elgondolások az orvosi gyakorlatban” címmel.

Ha ezen a címen valaki száz évvel ezelőtt előadást tartott volna — mondotta Verebely professzor —, beleilleszkedett volna Hippokratésnek kétezer éven át uralkodó gondolatvilágába. Ötven évvel ezelőtt azt mondták volna, hogy ez a téma elcsépel, ma azonban a kérdés megint aktuális. A ki-szorításnak rövid időtartama mutatja azt, hogy az alkat fogalmára szükség van. Tíz év előtt már az alkatnak huszonhat megállapítása volt ismeretes, ez onnan származik, hogy az alkat meghatározása erősen egyéni. Verebely a sebészet céljait az alkat fogalmát úgy határozta meg, hogy az az egyén lelki, fizikai és vegyi tulajdonságainak összessége, amely az egyén reakcióképességét az élet bármely pillanatában megadja. Hippokratés vérmes, nyálkás, sárga epés (kolerikus) és fekete epés (melankólikus) embertípust különböztetett meg, az embert alkotó elemek keveredésének megfelelően.

Morgagni döntötte meg ennek a fel-fogásnak egyik erős tartópillérét, amidőn a betegségek eredetét göcokra vezette vissza, amelyek környezetükre hatnak. Bichat a szövetek, Virchow a sejtekre vezette vissza az élet és a betegség eredetét. A visszatérési a sejtkórtanról az egyéni alkat felé a bakteriológia készítette elő és a belső elválasztás-pana döntötte el. Az alkat mai fogalmazás-ban az összes öröklött sajátságokat együtte-sen érti és azt, amit az élet addig a pillana-tig változtatott, amikor az alkatot tekintjük. Egyenletben fejtve constitutio-constructio plusz modificatio.

Az alkat reányomja bélyegét az élet minden megmozdulására, az aka'nak is meg-van a maga működési, fejlődési és alakí-együttműködése. Ezen tünetekből viszont vissza-következtethetünk az egyén alkatára. Nor-mális alkatilag az ember, akinek típusa a környezetnek megfelel. A normális constitu-tiótól fokozatos átmenetek vezetnek az alkat nem lehet be'egység is, de az alkati eltérés olyan lehet, hogy viselője normális viszonyok között sem folytathat egészséges életet.

A testalkat a constitutio egy része. Mégis az alkatokat rendszeresen alkati tulaj-donság szerint szokás. Már Aris'oteles ipar-kodott testi típusokat összeállítani, ez ipar-kodásból eredt Lavater arcok szerinti osztá-lyozása, Wunderlich erős és gyenge típusai, Tandler hypertoniás meghatározása, Giovanni

physticus, athleticus és plethorás egyéneket, Kretschmer astheniás, athleiticus és kypnicu-sakat különböztetett meg. Ma általában kepalicus, splachnicus és melicus típust kü-lönböztetünk meg, a spachnicust három rész-re osztva: tüdő, has és szexuális típusra.

A kaphalicus akaratyenge, tépelődő, sértődő egyén, szertelenségekre hajlik. Ők adták az emberiségnek a legtöbb jót, de a legtöbb rosszat is. A pyknicusak optimisták, józanok, élvezik az élet örömeit. Az izom-embereket a szellemi dolgok nem érdeklik, akarata'osek, realisták. A női nemnél az astheniás nők a soha nem értett típus, a pyknica a kiegyensúlyozott családanya.

A mindennapi típusok közöttünk élve egyes fogalmakat szemfénytesenek meg. A zsupori, a tudós, a művész, az inyenc, mind-megannyi embertípus. A szindarabok, a regé-nyek, a képzőművészetek felvonatútlják elő-tünk a különböző ember típusokat.

Ez az első lépés ebben a tudománykö-nben, amelynek kiépítése szervek, szövetek, lelki működések pontos tanulmányozása alap-ján a jövő feladata. Ma is tudjuk, hogy a kéz alakja, a bőr színe, szírzete, típusokat határoz meg.

Kóros alkatok is léteznek, ilyen a lymphaticus, az u. n. gövélykóros alkat. Ilyen Stillernek a lógós akata.

Vannak hormonális típusok: a mellék-pajzsmirigy, az agyfűggek, a mellékvese működése embertípust határoz meg. Ismerjük az exsudatív hajlamu gyermekeket, ismerünk köves hajlamu egyéneket, ismert az angol-kóros ember típus. A verejték kiválasztásának mennyisége, színe, szaga mindmegannyi tí-pust határoz meg.

Bizonyos embertípusok bizonyos sebész-i megbetegedésre hajamosak. Az astheniások fiatalokorban sokat betegeskednek, idősebb korban egészségesek. Fordítva van ez a pyk-nicusoknál. Ezek közülben műtéti szempontjából rossz alanyok, 'üldöszövdeményekre, bái-rögösödésre hajamosak.

A fájdalomcsillapítás a sebészetnek egyik alappillére, történjék az helybe'ileg, vezetéses uton vagy központilag, mindenkör bizonyos sejtek mé'gekkel elért bénításán alapszik. Ez a beavatkozás, amely az emberek legnagyobb részénél minden károsodás nélkül lehetséges, egyes embertípusoknál végzetes következmé-nyekkel járhat. Hogy melyek ezek a típusok, még csak sejtjük, de ha az alkati kutatások-nak semmi más eredménye nem lenne, mint ezeknek meghatározása, akkor is már bősé-gesen megjutalmazza az elért eredmény a reafordított fáradozást.

SZÍNHÁZ-FILM

Kontusovka

Zenés vígjáték bemutató szombaton este

Zenés vígjáték-bemutató szombaton este
Az utolsó s'mitásokat végzi Gróf László fő-rendező és Schreiber Alajos karnagy a szom-baton este bemutatásra kerülő Kontusovka zenés vígjátékon. Igazi nagy áldozatkész-séggel készült el ez a külön, nagyon mulatsá-gos szövegi darab és természetesen különö-zőrepostásban fog a közönség elé kerülni.
Budapesten az Andrássy uti színházban hó-napokon keresztül zsúfolt házak előtt játszo-ták a Kontusovkát.
A Kontusovkának remek a meséje.
A Kontusovkának orosz és modern a mu-

szakja.
A Kontusovkának nagyszerű a szereposz-tása.
A Kontusovkának eredetiek a táncai.
A Kontusovka főszerepeit nálunk Kőszegi Margit, Budaházy Magda, Czoppán Flóri, Benness Ilona, Borovszky Oszkár, Ihász, Balázs, Rajnai, Csóka, Lantos és Nagy István játsszák.
A szombat délután fél 4-re hirdetett Csáki bró' lánnya ifjúsági előadás, több szereplő megbetegedése miatt, későbbi időre halasz-tódk.

Hevesi Sándor Yeichi Nimura művészetéről

Hevesi Sándor, a budapesti Nemzeti Szín-ház volt igazgatója, a Színház' Eet egyik legutóbbi számában a következőket írta Ye chi Nimuráról:

Ye'chi Nimura, a japán táncos, egész kivé-teles módon érdekel, mert a japán színját-szás és tánc évezredek művészi hagyományát sűrít' össze s a japán színészek tes i kultu-rájához képet az európai színjátás néha kissé dilettánszil a maga fölösleges, tuhal-mozott és nat'ris izsikus mozdulataival. Eb-ben a várakozásomban alapsan család'am, mert ez a zseniális táncművész nem a japán táncművészet örököse, hanem az új európai táncművészet kezdeményezői közé tartozk, még pontosabban folytatja azt, amit Ni-zsuzszi A faun délu'ánjával kezdett s amit Dzaghilew utolsó nagy művésze, Szergiusz Lifar, igen nagy sikerrel művel Párizsban.

Ezeknél a művészeknél a tánc olyan öröklő, mint egy költemény, ugyan olyan eredeti, kerek és befejezett, úgy, hogy az ő hitvallá-suk szerint tuhalmozott álláspont, meglévő ze-néhez komponálni táncszámot (még ha né-ha remekül s'kerül is), mint a hogy nem szo-kásos és nem is kívánatos, hogy valaki meglévő zenéhez írjon verset. Legalább is a leg-jobb versek nem így készülnek. Nem Heine-rt szöveget Schubert kottá'hoz, hanem Schubert szerz'et zenét Heine költeményei-hez. A tánc mai művésze tehát prólékosan k' dolgozza a maga tánc-költeményét, a költő a maga versét s a zeneszerző csak aztán jöhet, vagy akár ne is jöjjön, hiszen Ye'chi Nimura zene nélkül is, vagy a d'obnak né-hány hangja mellett gyönyörű táncokat pro-dukált. Alakja, bőre színe európai, csak tömpe orra és szeme utal a fájára s talán az

izomrendszere, amely valószínűs tükre min-den érzésrezdülésnek vagy lelki mozzanatnak, végül a legyezője (ez elmaradhatatlan) és a keze, amely sokszor olyan, mint egy fának a lombja, amely csodálatos könnyűséggel és ritmussal himbálódzik.

Nimurának minden száma egyforma értékű. Fegyvertánc, vagy az ember harca (dobszó mellett) a mozgásművészet remekei. Arckife-jezése, amely lelkiismeretét tud összesírítani, épügy, mint az állás: a legszebb szobrokat idézik elénk. Kosztümjeit úgy hordja, mint kevés színész vagy táncos a világon.

Partnereje egy gyönyörű alaku fiatal ame-rikai nő volt. Lisan Kay, aki mindent megta-nult Nimurától, am' meg'ehet tanulni és ez ebben az esetben több, semmint gondolni az ember.

Nimura és Lisan Kay egyetlen táncstje kedden, febr. 4-én este 11 órákor kez a Ma-gyar Színházban. A valóban szenzációs est-iránt az érdeklődés máris óriási.

HETI MŰSOR:

Péntek, fél 9: Nászut Bécsbe. (Ötödször.)
Szombat d. u. 6: Vallomás. (Kovács György vendégfelléptével, Fényes Alice-szal, olcsó helyárakkal.)
este 9: Kontusovska. (Axel Nielsen zenés vígjátéka. Fordította: Stela Adorján és Széness Andor. A budapesti Andrássy uti színház ezévi legnagyobb sikere. Kőszegi Margit, Budaházy Magda, Czoppán Flóri, Benness Ilona, Jenei János, Borovszky Oszkár, Ihász, Balázs Samu, Rajnai, Csóka, Lantos és Nagy István felléptével. Rendező: Gróf László. Premierbérlet 20.)
Vasárnap d. u. 3: Gül baba. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: Nászut Bécsbe. (Hatodször.)
este 9: Kontusovka. (Másodszer.)
Hétfő fél 9: Kontusovka. (Harmadször. Rendes bérlet 20.)
Kedd fél 9: Kontusovka. (Negyedször.)
este 11: Yeichi Nimura (a világ leghire-sebb japán táncművésznék egyetlen es-téje Lisan Kay amerikai táncművésznő közreműködésével. Mérsékelttel emelt helyárakkal.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Pénteken, január 31-én: Cozia kolostori lány (Premier).
Szombaton, február 1-én iskolai matiné: A szavillai borbély.
Vasárnap, február 2-án este: Turandot.
Hétfőn, február 3-án: Aurel Maican turnéjá-nak előadása.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken páratlanul ragyogó világszár. Két világszenzáció! Ilyen még nem volt!
I. Canalia (A kutya). Dráma, Harry Baur-ral. II. Édes keringő. Operet egy meseországából. Kamilla Horn, Louis Ga-venri, Hans Rütman, Teo Lingon, Adel Sandock. Helyárak: 9 és 13 lej. Kez-dete: 3, 6 és 9 órákor.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Premier: Oeci Ciornia (Fekete szemek). Fősz.: Harry Baur, Simone Simon, a legszebb francia filmsztár, Jean Pierre Aumont (az Echipajul főszereplője). A Moszkvai éjszakák testvérfilmje. Film előtt új journal. Számozott helyek elő-vételben délelőtt 10 órától a mozgó kasszájánál. Francia produkció.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken 3,36 és 9 órákor. — Szombaton nincs előadás. Vasárnap 3, 6 és 9: Dupla műsor: I. A rejtelmes asszony. Izgalmas rémdráma. Gilbert Roland utolsó filmje. — II. Charlie Chaplin Londonban. Főszerepben: Warner Oland. Helyárak: 10 és 12 + 3 lej.

ארטה כשר

előadás, előjegyzésekre, résztvőkre s egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitel-ben, januárban készít, Adler, Str. Dobóvár-tor 8.

A könyvpiac szenzációja:

Mihail Solochow
A CSENDES DON II.

(Viharos napok)
A világhírű regény második része
Az első nagy szovjetregény ez, mely mo-numentális felépítéssel, a halhatatlan orosz írókra emlékeztető nagyvonalúsággal, az ió-előkelő személytelenségének tárgyilagosságá-val tükrözi vissza az orosz birodalom nagy átalakulását. Izléses egészségzőnkötés, 340 oldal 156 lej. Az első rész ugyanolyan ki-álításban 129 lej. Kapha o minden könyv-kereskedésben.

PÉNTEK

— Titulescu tel-
cut. Bucurestiből
terénök tegnap
folytatott Titules-
jékoztatta az ur-
ról, valamint az
delmi adósságok
lások menetéről.

— Holnap uta-
rizsba. Bucures-
nescu pénzügymin-
utazik a Fran-
egyezmény aláír-
escu nemzetvéde-
zott Londonból és
tés vár rá kapcs-
éseikkel. A tábo-
cia kormány és
lővel.

— Likvidálják
millió adósságát
osztrák pénzügy-
a Kreditanstalt
megegyezést. A
get kapnak, ami
évi kétmilliót né-
által a hiteltéte-
vidálva lesz.

— Aki friss és
akarja kerülni, ha
emésztése meg-
jon a feje és bőre
tanással, az igye-
reggelizés előtt eg-
József" keserűviz-
— Gyilkosság é-
végállomáson. Bu-
jel a 13-as autob-
Nicu Gael az au-
veszett egy Lupov-
előtt. Mikor lá-
megsebesült, Gael
halt. Lupovici álla-

— Büntetőpont
versenyzők a mo-
restiből jelentik:
büntetőpont nélkül
csillagtúrát. A
Neamtu—Frumus-
egézi verseny-
teni hivatott a gy-

— Habsburg O-
herceggel. Brisz-
tó herceg tegnap
utazott, hogy Va-
berg herceggel, a
roly földi marad-
ügvében. A páriz-
megcáfolta. Egy
Zitta excelszár-
len helyre utazot-

— Ügyvédi hi-
dáját Clujról Bu-
helyezte át. Tele-

— Az oradeai
vasárnap d. u. 3
Piața M. Vitea
népíyes keretek
sét, melyre egy-
döket ezután
Ugyanakkor Rá-

Az Ország-
Te
Str. Saguna 7.
pénteken, január
zött dr. Frenk

— Mai Német
kiadó kiadásában
Külföldi Dekame-
francia és amer-
„Mai Német De-
A Dekameron tí-
ség, bernük van,
dalmi keresztm-
és utáni Európa,
den írónak az a
szerepel a kötet-
ki, amelyet ömá-
ken írónak küllő-
sal ell'olt' arcto-
amely közel 3000
bőr'öt'ésben, rem-
és mat b' b' offil-
demel. A „Mai Né-
mint a francia és
minden könyvek-
Cluj. Kérje a N-
két.

HIREK

— **Titulescu telefonon tájékoztatta Tatarescut.** Bucarestből jelentik: Tatarescu miniszternek tegnap hosszu telefonbeszélgetést folytatott Titulescu külügyminiszterrel aki tájékoztatta az uralkodó londoni fogadtatásáról, valamint az angol kormánnyal a kereskedelmi adósságok tárgyában folytatott tárgyalások menetéről.

— **Holnap utazik a pénzügyminiszter Párizsba.** Bucarestből jelentik: Victor Antonescu pénzügyminiszter holnap este Párizsba utazik a Franciaországgal kötött fizetési egyezmény aláírása végett. — Paul Anghelescu nemzetvédelmi miniszter tegnap elutazott Londonból és Párizsba ment, ahol küldetés vár rá kapcsolatban a hadfelszerelési kérdésekkel. A látogatás alkalmán fogja a francia kormány és a hadianyaggyárak képviselőivel.

— **Likvidálják a bécsi Kreditanstalt 215 milliós adósságát.** Bécsből jelentik: Drexler osztrák pénzügyminiszter aláírta Londonban a Kreditanstalt hitelezővel kötött végleges meg egyezést. A hitelezők 100 millió shillinget kapnak, amiből 60-at azonnal, a többi évi kétféle részletekben. A meg egyezés által a hitelezés 215 milliós adóssága likvidálva lesz.

— **Aki frisse és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széké, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyekedjen kényes-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.**

— **Gyilkosság és öngyilkosság az autobusz végállomáson.** Bucarestből jelentik: Ma éjjelel a 13-as autobusztárat egyik tisztviselője, Nicu Gael az autobusz végállomáson összeveszett egy Lupovici Aurel nevű sofőrrel akit leölt. Mikor látta, hogy Lupovici súlyosan megsebesült, Gael agyonölte magát és meghalt. Lupovici állapota reménytelen.

— **Büntetőpont nélkül abszolvták a román versenyzők a montecarlói csillagtúrát.** Bucarestből jelentik: A román autóversenyzők büntetőpont nélkül abszolvták a montecarlói csillagtúrát. A Zamfirescu-Cristea és Neamtü-Frumusianu együttesek ma a kiégési versenyen vesznek részt, amely dönteni hivatott a győztesek sorrendje felett.

— **Habsburg Ottó trójközös Starhemberg herceggel.** Brüsszélből jelentik: Habsburg Ottó herceg tegnap Lichtenstein hercegségbe utazott, hogy Vaduzban találkozzék Starhemberg herceggel, az utolsó osztrák császár, Károly földi maradványainak Bécsbe szállítása ügyében. A párizsi osztrák követség ezt a hírt megcáfolta. Egyidejű római jelentés szerint Zitta excsászárné tegnap Livornóból ismeretlen helyre utazott.

— **Ügyvédi hír.** Dr Peritz Leo ügyvédi irodáját Clujról Brasovba, Str. Reg. Carol 34. helyezte át. Telefon 1000.

— **Az oradeai Nőse Mizrahi febr. hó 2-án, vasárnap d. u. 4 óraker, saját helyiségében (Piata M. Viteazul 11. Ullmann palota) ünnepléses keretek között tartja első közgyűlést,** melyre ugy a tagok, valamint az érdeklődőket ezúton hívja meg. Belépődíj nincs. Ugyanakkor Ráth Efraim előadást tart.

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában pénteken, január 31-én déli 1/2-1/2 óra között dr Frenkel Miksa tart inspekción.

— **Mai Német Dekameron.** A Nyugat könyvkiadó kiadásában nemrégben megindult „Mai Külföldi Dekameron” sorozat eddig megjelent francia és amerikai kötetek után, most a „Mai Német Dekameron” kötet jelent meg. A Dekameron tíz írója reprezentatív jelenség, benne van Németország szellemi és irodalmi keresztmetszete, a háboru előtti, alatti és utáni Európa Németországgal együtt. Minden írónak az a kis regénye, vagy novellája szerepel a kötetben, amelyet önmaga választott ki, amelyet önmaga tart a legkülönbözetűnek. Minden írónak külön műmellékletben névvalóssággal ellátott arcképe díszíti a pompás kötetet, amely közel 3000 lapon, 10 illusztrációval, fényképekkel, remek kiállításban jelent meg és mint b'ib'offi kiadás, külön figyelmet érdemel. A „Mai Német Dekameron” ára, ugy mint a francia és amerikai kötetek, 158.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Nyugat könyvek teljes jegyzékét.

— **Megmenekült a haláltól, mert jobboldalon van a szíve.** Newyorkból jelentik: Perth Amboyban (New Jersey állam) Krasko Mária 20 éves asszony súlyosan megsebesült, amidőn véletlenül elsült egy pisztoly, amelyet férje tisztogatott. Minden jel arra mutatott, hogy a golyó az asszony szívére furta keresztül és Krasko Mária látszólag élettelenül rogyott össze. A helyszínrre siető orvos még az élet jeleit találva, a sebesültet kórházba vitette, ahol megállapították, hogy szíve a jobboldalon van. Ez mentette meg életét.

— **Amerika rekord-cigarettafogyasztása.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban a washingtoni jövedékigazgatóság kimutatása szerint 1935-ben 134.607 millió cigaretta szivtak el. Az előző magasági rekord az 1934 évi volt 125.611 millió cigarettaival.

— **MŰTÉT A REPÜLŐGÉPEN.** Oroszországban kórházi berendezéssel felszerelt repülőgépek vannak, számszerint ötven darab. Még a legkisebben is három beteg, két ápoló és egy orvos fér el lehető kényelmesen. A repülőgépek berendezése olyan, hogy szükség esetén repülés közben is lehet sürgős műtétet elvégezni. Szibériában 20 napon belül 96 helyről vett fel beteget egyetlen gép és szállította megfelelő helyekre.

A tizéves Groza Liviu megvédi a demokráciát...

Mióta a hunedorai pótválasztások alkalmából cizista csapatok lepték el a megyét, a kékinges propaganda a társadalmi élet minden pontjára befészkelte magát. Kávészóban, hivatalban, a piacon, a templomban, szóval mindenütt, ahol emberek összekelnek, csak erről van szó. Az alábbi eset azonban egyedülálló a maga nemében.

Az történet, hogy a deval állami elemi iskolában hitlerista forradalom tört ki. A kékingesek deval felvonulását követő napokon az elemi harmadik és negyedik osztályának növendékei: a „nagyok”, kartonbó horogkeresztet vágtak ki s ezt mellükre tűzve, az iskolaudvaron tüntető felvonulást tartottak. Már az első szünetben hangos jósidani, jos unguri kiáltásokkal jártak, mintegy 22-en a megzavarodottan nézdeglő zsidó és magyar fiúk között. Már-már verésekre került a sor, amikor a 10 éves Groza Liviu, Groza exminiszter fia, aki nem vett részt a felvonulásban, a zsidókhöz lépett és összeszorított kézzel támadt rájuk, hogy ezt nem szabad hagyniok. A felszólítást kirobanzó örömmel fogadták és Groza Liviu vezetésével — noha összesen csak tízen voltak — megtámadták és szétszórták a „hitleristákat”. A harc az összes szüneteken elkeseredett erővel folyt és a demokráta front tejes győzelmével végződött, amennyiben sikerült az összes horogkeresztet elkobozni és a hitleristákat kapitulációra bírni.

— **Tüntető felvonulást rendeztek a „feloszlatott” gardák.** Bucarestből jelentik: A Diminea írja: Annak dacára, hogy a kormány kedd estig időt adott a szélsőséges gardák feloszlására, Turmu-Severinben a szerdai nap egész folyamán a nemzeti keresztény-párti gardák felvonulásokat rendeztek a városban.

— **Huszonhétmillió fontos kölcsönt nyitnak meg Angliában a munkanélküliség leküzdésére.** Londonból jelentik: A munkanélküliség leküzdésére 27 millió fontos kölcsönt nyitnak meg. A befolyt összegekből a négy nagy angol vasutársaság berendezését fogják modernizálni.

— **Egy szélsőjobboldali munkás tegnap inzultálta Párizsban Frot volt belügyminisztert.** Párizsból jelentik: Frot, volt belügyminisztert az Avenue des Champs Elyseén egy munkás inzultálta tegnap délután. A szélsőjobboldali pártállású munkást letartóztatták.

— **Irodalmi törvényszék Alba-Iulian Schalom Asch „Moszkva” című regénye felett.** Február hó 2-án este az albauliai Aviva-Barissza rendkívül érdekes irodalmi nyilvános rendez. Megvitatásra kerül Schalom Asch világhírű regényrölgójának középső része: a „Moszkva” című regény. A könyvet dr Márton Lajos ismetteti, a vádat Noel Ferenc, a védelmet Salomon László, az Uj Kelet főmunkatársa képviseli. Az irodalmi törvényszék a Zsidó Nemzeti Szövetség helyiségében lesz megtartva. Az előreláthatólag rendkívül érdekes irodalmi törvényszék iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

MINDEN szülő aggódik...

gondtalanul szaladgáló gyermekei egészségéért, féltik a náthától és egyéb hűléses és fertőző megbetegedésektől. Azonban nem a gyermekek gondtalan játéka okozza ezen megbetegedéseket, hanem a baktériumok milliárdjai, amelyek a levegőben keringve a légzőszervekhez jutnak és így a gyermekeket megfertőzik. Mint egy láthatatlan védőréteg, úgy vonják be a száj nyálkahártyáját a Flavisan cukorkák hatóanyagai. Desinficiens és baktériumölő hatásuknál fogva a betegség terjedését megakadályozzák.

SAPIC S. A. PENTRU INDUSTRIA CHIMICĂ, BUCUREȘTI

Flavisan cukorka 50 darabot tartalmazó eredeti csomagolásban kerül forgalomba, minden gyógyszertárban és drogériában beszerezhető.

Salomon Eteleka zenepedagógiai előadása.

Salomon Eteleka, az ismert nevelő cluji zene-tanár és zenepedagógus február 2-án, vasárnap este 8 órai kezdettel zenepedagógiai előadást tart a Magyar Zenekonzervatórium helyiségében. Az előadás iránt nemcsak zenei körökben, hanem a gyermekeiket zenére taníttató szülők körében is nagy érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert Salomon Eteleka a modern zenepedagógia legújabb vívmányait és eredményeit ismerteti előadása keretében.

— **Nyilvánosságra hozzák a nyugdíjazandó tiszték névsorát.** Bucarestből jelentik: Január 31-én nyilvánosságra hozzák mindazon tiszték névsorát, akiket az év folyamán nyugdíjba küldenek.

— **Elhízott egyéneknek a már régóta szivesen a kalmanozott természetes „Ferenc József” keserűvizet a bélmozgást erősítő és emésztést előmozdítja, az anyagcsere-tételesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyebbé teszi.** Az orvosok ajánlják.

— **Papini Dante.** A rendkívüli sikert arató eredeti olasz kiadás címe magyarul: Az élő Dante. Amikor ugyanis a világhírű olasz író a halhatatlan Dante életét és eszmévilágát egy páratlanul érdekes műben foglalja össze, ugyanakkor bebizonyítja, hogy Dante eszméi ma inkább élnek, mint valaha. Papini ezt írja könyvéről: Ezt a könyvet nem tanár írta d'ákolnak, kritikus kritikusoknak, vaskápos vaskalaposoknak, vagy felületes firkász felületes olvasóknak. Élő könyvek készült, amelyben élő ember beszél olyan emberrel, aki halála óta egy percére se szűnt meg élni. És mindenekelőtt művész könyve ez művészről, fiórenci emberé fiórenci emberéről. Igaz gyönyörűséggel olvashatja ezért bárki Papini grandiózus Dante-regényét, amely mindenkor örök értéke marad a világ-irodalomnak. A hatalmas és nagy könyv Rózsavölgyi kiadás, páratlanul vaskos és reprezentatív kiadásban, nagy alakban, 340 lapon, díszes vászonkötésben 178.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Rózsavölgyi könyvek teljes jegyzékét.

Angol újság akar bekapcsolódni a romániai anyanyelvűkbe.

Bucarestből jelentik: A Diminea szerint az angol delegációval tárgyalatból kitűnik, hogy az angolok készek lennének befektetni a romániai arany kiaknázásában. A befektetésre a nálunk fennálló követeléseiket fordítanák és azt a feltevést kötik ki, hogy jogot kapjanak a tőke és kamatai amortizálása végett az investícióból származó aranytermelés 25 százalékának exportálására. Az angol delegáció pénteken felkeresi Baia-Mare, Baia-Sprie és Zlatna bányákat. Az investíció részletekérdezeit utólag vitatnak meg.

— **Dr. NEUMANN OSZKÁR CLUJI LATOGATÁSA.** Kétségtelenül a cionizmus problémái között a legnagyobb figyelmet a nemzeti alapoknak kell szentelnünk. A cionista építés alapját azok az összegek képezik, melyeket a zsidó nép egy nemzeti tőke megteremtésére hoz fel. A cionista szervezet két módszerrel hozza fel az építő munkához szükséges összeget: az egyik a nagyobb összegek jegyzés szerinti adakozás és a kisebb összegek kollektálása. Az utóbbi a Keren Kajemeth Leisrael metódusa. Hogy mi a KKL, ma már fölösleges ismertetni. De hogy mik azok a követelmények, melyeket a zsidó nép általánosan leromlott helyzetéből fakadnak a KKL-lel szemben annál többet kell beszélnünk. Nem elég tudnunk, hogy a KKL-nek kisebb összegeket kell adományoznunk, de meg kell ismernünk a KKL szerepét a zsidó jövő kialakulásában a maga sokrétű vonatkozásával, hogy megismerjük szeretnünk azt. Nem elég azt tudnunk, hogy a KKL földet vásárol Palesztinában, de tudnunk kell, hogy miért van szükségünk földre és miért kell azt a zsidó közösségnek a zsidó népnek megvásárolnia és miért nem bizzuk azt az egyedekre, mint máshol mindenhol. Dr. Neumann Oszkár ezekre a kérdésekre fog feleletet adni Cluj zsidóságának és ezeknek a kérdéseknek megvilágításával minden biztonnal közel visz majd minden zsidó szívhez a KKL ügyét. A KKL bizottság gazdag programot állított össze dr. Neumann Oszkár cluji tartózkodásának idejére és pedig: hétfőn, február 3-án délután 7 óraker előadás az ifjuság számára a Neológ Izr. Hitközség helyiségében, ugyanaznap este 9 óraker nyilvános miting a nagyközönség részére az Unitárius gimnáziumban, míg másnap, kedden a Wizo rendez tiszteletére egy teát, ahol ugyancsak KKL-előadást fog tartani.

Lakion Budapest szívében!
Merano szálloda
 IV. Bécsi-ucca 2.
 Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.
 Kétféle felszerelt olcsó szobák, első-érendű konyha.
Uj társashelyiségek!
 Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás te és fel. — Panziórendszer.

alóságos tükre miny lelki mozzanatoknak, amaradhatatlan) és a van, mint egy fának os könnyűséggel és ama egyforma értékű ember harca (dobszózet remekei. Arckifezet tud összesűríteni, a legszebb szobrokat t úgy hordja, mint a világban. rü alaku f'atal ameraki mindent megta- g'ehet tanulni és ez emmint gondolná az y egyetlen táncstje 1 óraker lesz a Ma- óban szeanzációs est s óriási.

SOR:
 csbe. (Ötödször.)
 as. (Kovács György
 ves Alice-szal, olcsó

(Axel Nielsen ze-
 totta: Stelja Adorján
 budapesti Andrássy
 nagyobb sikere. Kö-
 zzy Magda, Czoppán
 Jenei János, Bo-
 sz. Balázs Samu,
 os és Nagy István
 Gróf László. Pre-

aba. (Olcsó hely-
 pe. (Hatodszor.)
 (Másodszor.)
 ka. (Harmadszor.)

(Negyedszor.)
 ra (a világ leghíre-
 zének egyetlen es-
 rikai táncművésznő
 Mersékeiken emelt

MUSORA:
 Dozla kolostori lány
 iskolai matiné: A
 ste: Turandot.
 el Maican turnéjá-

MUSORA:
 agyogó világsláger.
 n még nem volt!
 Dráma, Harry
 ngó. Operett egy
 a Horn, Louis Ga-
 Teo Lingen, Adel
 9 és 13 lej. Kez-

MUSORA:
 or. — Szombaton
 3, 6 és 9: Dupla
 aszony. Izgalmas
 and utolsó filmje.
 Londonban. Fő-
 and. Helyárak: 10

tkvőkre a egyéi
 legzebb kiváló
 ar. Str. Dubalari

how
DON II.
 (k)
 sükre része
 ny ez, mely mo-
 alhatatlan onozs
 alusággal, az író
 tárgyilagosságá-
 hirdatom u 37
 vszonkötés, 340
 ugyanolyan ki-
 minden könyv-

